Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

Газета 1918 йил 21 июндан чиқа бошлаган

№ 74 (20.042) • 1988 йил 31 март, пайшанба • Баҳоси 3 тийин.

Максим Горький ва ҳозирги замон

Алексей Максимович Горькийнинг тарихий тақдири революцион пролетариатнинг ҳаёти ва кураши билан чамбарчас боғлангандир. Худди ана шу омил туфайли санъаткор даврнинг илғор ғояларидан баҳраманд бўлибгина қолмай, халқ оммаси озодлик ҳаракатининг ёрқин ифодачисига, В. И. Лениннинг маслакдоши, содиқ дўсти ва сафдошига ҳам айланди.

Горькийнинг доҳиёна меросига давр ўз ҳукмини ўтказа олмайди. XX аср ниҳоясига етиб қолган ҳозирги кунларда ҳам социалистик маданият бунёдкорларидан бири бўлган санъаткор, инқилоб бўрон қуши образи илгари бўлганидек ҳозир ҳам ҳаётни маънавий янгилаш, ҳаётда содир бўлаётган социалистик ўзгаришлар, ижодий шижоат ва матонатнинг рамзи бўлиб турибди.

Улуғ сўз санъаткори, атоқли гуманист ва ватанпарвар, халқлар дўстлиги учун толмас курашчи А. М. Горький таваллуд топганидан буён орадан 120 йил ўтди. 28 март куни Москвада, Тверь хиёбонидаги СССР Москва бадиий академик театри биносида бўлган тантанали мажлис ана шу шонли санага бағишланди.

М. С. Горбачев, В. И. Воротников, А. Н. Яковлев, П. Н. Демичев ўртоқлар президиумга чиқадилар. Машҳур ёзувчилар, олимлар, санъат усталари, меҳнат коллективлари партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари ҳам минбардан жой оладилар.

Совет адабиётининг дунёга келиши унинг дастлабки қадамлари ва шундан кейинги тарихи Горький билан боғлиқдир, у ҳозир ҳам адабий жараённинг жонли қатнашчисидир, деди тантанали мажлисни очар экан, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари

(Давоми иккинчи бетда).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитети «1987-1988 йилларда капитал қурилишни материал ресурслари билан таъминлаш тўғрисида» қарор қабул қилди.

Қарорда қайд этиб ўтилганидек капитал қурилиш экономикани ривожлантириш, партия XXVII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари ишлаб чиққан кучли социал сиёсатни ўтказиш борасидаги ошиб бораётган вазифаларнинг ҳал этилишини ҳали тўла-тўкис таъминлаётгани йўқ. Уй-жойларни, мактаблар, мактабгача тарбия болалар муассасалари, соғлиқни сақлаш ва маданият объектларини фойдаланишга топшириш анча ўсгани ҳолда меҳнат коллективларининг ишлаб топилган маблағлар ҳисобига уй-жойлар, социал-маиший объектлар қурилишини кўпайтириш иштиёқи рўёбга чиқарилмаяпти, шу мақсадда меҳнаткашларнинг шахсий жамғармаларидан етарлича фойдаланилмаяпти.

1987 йилда мамлакатнинг бир қанча регионларида қурилиш программаси учун металл, цемент, ёғоч-тахта, линолеум, санитария-техника ускуналари ва бошқа материаллар етишмади, бунинг натижасида уй-жой қурилиши плани умуман бажарилгани ҳолда кўплаб уй-жой бинолари ва социал объектлар фойдаланишга топширилмай қолди.

Бинокорлик материаллари ва ёғоч-тахтанинг кўпгина турларини, металл прокати ҳамда бошқа ресурсларни ишлаб чиқаришни ривожлантиришдаги катта қолоқлик капитал қурилишга халал бераётган сабабларнинг биридир. Шу муаммо жуда ўткир бўлишига қарамай, СССР Госплани, СССР Госснаби, СССР Госстройи, министрликлар ва идоралар, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, маҳаллий партия, совет ва хўжалик органлари қурилишнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга етарлича эътибор бермаяптилар.

Қурилиш министрликлари, СССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги янги корхоналарни барпо этиш, ишлаб турган корхоналарни реконструкциялаш ва техника билан қайта қуроллантириш соҳасидаги ишларни қониқарсиз олиб бормоқдалар, шу мақсадлар учун ажратилаётган маблағлар мунтазам суратда ўзлаштирилмай қолмоқда. Кўпгина корхоналарда мавжуд қувватлардан дуруст фойдаланилмаяпти, ишлаб чиқарилаётган материаллар ва буюмларнинг сифати яхшиланмаяпти. Қурилишга материал сарфи секинлик билан камайтирилмоқда, ресурсларни тежаш борасидаги ишлар суст ташкил этилган.

Украина, Ўзбекистон, Қозоғистон, Грузия, Молдавия, Латвия, Тожикистон иттифоқдош республикаларида бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш қурилиш-монтаж ишларининг ўсиш суръатларидан орқада қолмоқда. Астрахань, Волгоград, Горький, Липецк, Кемерово областларида, Чувашия ва Татаристон АССРда ҳамда РСФСРнинг бошқа бир қанча территорияларида ҳам аҳвол худди шундай. Министрликлар ва идоралар, маҳаллий партия, совет ва хўжалик органлари капитал қурилиш планлари ажратилаётган материал-техника ресурслари билан номутаносиб эканлиги хусусида шикоятлар билан КПСС Марказий Комитетига ва ҳукуматга мурожаат этиб, тайёрга айёрлик қилмоқдалар, қурилиш ҳамда аҳолига сотиш эҳтиёжлари тўла қондириладиган даражада бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш юзасидан кўп иш қилаётганлари йўқ.

КПСС Марказий Комитети капитал қурилишнинг моддий-техника базасини жадал ривожлантириш, бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш вазифалари барча марказий ҳамда маҳаллий органларнинг фаолиятида энг асосий ўрин олишини талаб қилди.

СССР Госплани, СССР Госстройи, СССР Министрлар Советининг доимий органлари, СССР министрликлари ва идоралари, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари раҳбарларига бинокорлик материаллари, буюмлари ҳамда конструкцияларини ишлаб чиқаришдаги қолоқликка аввало уларнинг илғор турларини тайёрлаб чиқарувчи қувватлар барпо этиш йўли билан барҳам беришга доир амалий чора-тадбирлар кўриш топширилди. Бинокорлик материаллари, буюмлари ва конструкцияларининг илғор турлари қурилишнинг индустриал даражасини анча оширади, материал сарфини камайтиради ҳамда уннинг сифати ва пишиқ-пухталигини яхшилайди. Ушбу масалалар юзасидан партия ва ҳукумат қарорлари сўзсиз бажарилишини таъминлаш таклиф этилди.

СССР Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлигининг, СССР Химия ва нефть машинасозлиги министрлигининг, СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлигининг ҳамда СССР Қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигининг диққат-эътибори технология машина-ускуналарини, санитария-техника буюмлари, линолеум ишлаб чиқариш топшириқлари бажарилмаганига қаратилди ҳамда йўл қўйилган қолоқликнинг ўрнини 1988 йил биринчи ярмида тўлдириб олиш таклиф қилинди.

СССР Госпланига, СССР Госстройига, СССР Министрлар Советининг Машинасозлик бюросига, СССР Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлигига капитал қурилишнинг моддий-техника базасини ривожлантириш учун технология машина-ускуналари ва техника ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш, 1988 йилги ишга тушириладиган объектларни ускуналар билан таъминлаш чораларини кўриш топширилди.

СССР Шимолий ва ғарбий районларида қурилиш министрлиги, СССР Урал ва Сибирь районларида қурилиш министрлиги, СССР Жанубий районларида қурилиш министрлиги, СССР Шарқий районларида қурилиш министрлигининг, СССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигининг, Украина ССР, Ўзбекистон ССР, Қозоғистон ССР, Озарбайжон ССР, Молдавия ССР Қурилиш министрликларининг ўз ишлаб чиқариш базасини ривожлантиришга, материаллар, буюмлар ва конструкциялар ишлаб чиқарувчи корхоналарни барпо этиш ҳамда ишга туширишга нисбатан муносабатига йўл қўйиб бўлмайди, деб топилди. КПСС Марказий Комитети шахсан министрлардан ҳар бир қурилиш, ҳар бир корхона бўйича планлар ҳамда белгиланган топшириқлар сўзсиз бажарилишини таъминловчи чоралар кўришни талаб қилди.

Шу нарса уқтириб ўтилдики, 1988 йил учун ресурсларни тежаш борасида қабул қилинган программани сўзсиз рўёбга чиқариш, лойиҳа ечимларини қайта кўриб чиқиш ва уларни тубдан такомиллаштириш, қурилишнинг материал сарфини камайтириш соҳасидаги амалий ишларни авж олдириш СССР Госстройининг, капитал қурилишни амалга ошираётган министрликлар ва идораларнинг ғоят муҳим вазифасидир. Барча меҳнат коллективларини мана шу жуда муҳим давлат ишига сафарбар қилиш, ички хўжалик ҳисобини ҳамда сарф-харажатларни ҳисобга олишнинг чек системасини тезроқ жорий этиш асосида уларни моддий ва маънавий рағбатлантириш системасини такомиллаштириш тавсия этилди.

СССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги ҳамда шахсан министр ўртоқ С. Ф. Военушкин капитал қурилишни материаллар билан таъминлаш, халқ хўжалигининг ҳамда аҳолининг юқори сифатли маҳсулотга бўлган талаб-эҳтиёжларини қондириш борасида вужудга келган аҳволни ўнглаб олиш мақсадида кечиктириб бўлмайдиган чораларни кўриши шарт. Корхона ва ташкилотлар меҳнат коллективларининг куч-ғайратларини мавжуд қувватлардан тўла-тўкис фойдаланишга, иккиламчи ресурслардан кенг фойдаланган ҳолда илғор конструкциялар ҳамда пардозлаш материаллари ишлаб чиқаришни ташкил қилишга қаратиш тавсия этилди.

Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, ўлка ва область ижроия комитетларига регионлар маҳаллий хом ашёдан фойдаланиб, бинокорлик материаллари ва буюмлари билан ўзини ўзи мумкин қадар кўпроқ таъминлаш мақсадида қурилиш индустрияси ҳамда бинокорлик материаллари саноати корхоналарини қуриш, ишлаб турган корхоналарни кенгайтириш, реконструкциялаш ва тўла қувват билан ишлатиш программасини ишлаб чиқиб, амалга ошириш таклиф қилинди. Республика ҳамда территориал қурилиш ташкилотларининг ишлаб чиқариш базасини мустаҳкамлаш ҳамда ундан яхшироқ фойдаланиш чораларини кўриш топширилди.

КПСС Марказий Комитети иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка, область, шаҳар, район партия комитетларининг зиммасига бинокорлик материаллари ва буюмларини ишлаб чиқариш планлари бажарилиши, партия ва ҳукуматнинг капитал қурилиш моддий-техника базасини янада ривожлантиришга доир қарорлари рўёбга чиқарилиши устидан контролни кучайтириш вазифасини юклади. Маҳаллий таъминот органларининг чаққон ва аниқ-пухта ишлашларига, қурилишлар ва корхоналарда жуда қаттиқ тежамкорликка эришиш тавсия қилинди.

М. С. ГОРБАЧЕВ А. НАТТА БИЛАН УЧРАШДИ

29 март куни КПСС Марказий Комитетида КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев билан Италия Компартиясининг Бош секретари Алессандро Наттанинг учрашуви бўлди. Учрашувда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. Н. Яковлев, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. Ф. Добринин, ИКП раҳбариятининг аъзолари Ж. Наполитано ва А. Рубби, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари В. В. Загладин ва А. С. Черняев, ИКП Марказий Комитетининг аъзоси Р. Сандри қатнашдилар.

КПСС билан ИКП ўртасидаги дўстона, тенг ҳуқуқли, рўй-рост, иззат-ҳурматли муносабатларнинг характеридан мамнуният изҳор этилди.

Салкам 6 соатлик суҳбатда ҳозирги замоннинг энг муҳим муаммолари муҳокама қилинди. Европада НАТО ва Варшава Шартномаси, Европа Иқтисодий Ҳамжамияти ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатлари ўртасида кескинликни юмшатиш ҳамда ҳамкорлик муаммоларига алоҳида эътибор берилди.

Биз Ғарбий Европадаги интеграция жараёнларига фақат танқидий назар билан қараётганимиз йўқ, унинг ҳамма жиҳатларини кўриб турибмиз, деб таъкидлади М. С. Горбачев. Биз фақат шу жараёнларни ҳарбийлаштириш йўлидаги уринишлардангина хавфсираяпмиз, бу уринишлар қуролланиш пойгасининг янги даврасини бошланишига олиб бориши мумкин.

Суҳбатдошлар Европа қитъасида иккала ҳамжамиятнинг ҳам, алоҳида давлатларнинг ҳам позицияларидаги мавжуд тафовутларнинг табиий характерини англаб, оддий қурол-яроғларни ва қуролли кучларни қисқартириш, шу жараён устидан назорат ўрнатиш муаммолари хусусидаги музокараларнинг аҳамиятини алоҳида таъкидладилар, бу эса иккала томоннинг мудофаа сиёсатига ҳам ижобий таъсир ўтказиши лозимлигини айтдилар. М. С. Горбачев Вена учрашувининг навбатдаги давраси якунлари ҳақида ахборот бериб, шу йилнинг ўзидаёқ амалий натижаларга умид боғлаш имконини берадиган муайян ижобий силжишларни уқтириб ўтди.

М. С. Горбачев билан А. Натта Европанинг Шарқи билан Ғарби ўртасида самарали мулоқотни ва барча соҳалардаги янада активроқ ҳамкорликни ривожлантириш керак, деган фикрни билдирдилар. Шу муаммоларни чуқур ўрганиш мақсадида КПСС билан ИКПнинг раҳбарлари аралаш тадқиқот группаси тузиш ҳақида келишиб олдилар, бу группанинг ишида Европадаги бошқа сиёсий кучлар бемалол қатнашишлари мумкин.

Бизнинг партиямиз ва мамлакатимизнинг Европага, Европа муаммоларига муносабати, деди М. С. Горбачев, биз ўзимизни энг аввало европаликлар, деб ҳисоблашимиз билан белгиланади. Биз «Умумевропа хонадони» ҳақида гапирганимизда, айрим мамлакатлар ёки уларнинг гуруҳлари ўртасида объектив равишда вужудга келган ҳамма тафовутлар бу «хонадон»да сақланиб қолишига асосланамиз. Аммо биз шу тафовутларнинг ҳаммасини кўриш билан бирга бутун Европа тарихий, маданий, иқтисодий ва илмий-техникавий омиллар билан ўзаро боғлиқлигини равшан англаб турибмиз. Ҳаммамизнинг тақдиримиз муштаракдир.

Биз Европа муаммоларининг бутун мажмуасини муҳокама қилишни назарда тутиб, «Давра суҳбати» ўтказишни таклиф ҳам қилган эдик, деб эслатди М. С. Горбачев. Бу суҳбатда турли мафкуравий маслакка мансуб бўлган, Европанинг жамики сиёсий оқимларини ифодалайдиган кучлар қатнашишлари мумкин. Нуқтаи назарлар жуда ҳар хил бўлади, аммо улар ўртасидаги умумийликни қидириб топиш, муросага келиш йўлларини ишлаб чиқиш керак бўлади. Бу нормал, боз устига зарур жараёндир. «Давра суҳбати»нинг ўтказилиши қитъанинг тақдири ва истиқболлари тўғрисида Умумевропа миқёсида фикр-мулоҳаза юритишга салмоқли туртки берган бўлур эди.

Итальян ўртоқларнинг илтимосига биноан М. С. Горбачев совет жамиятида қайта қуриш вақтида рўй берган ўзгаришлар якунини умумлаштириб таърифлади, партия қайта қуриш назариясини қандай ишлаб чиққанини ва уни сиёсатда рўёбга чиқарганини, «Социализм кўпроқ бўлсин — демократия кўпроқ бўлсин» шиорини тимсол қилиб олган концепция қандай вужудга келганини айтиб берди.

Биз ўтмишдан хулоса чиқариб олдик, олдинги ислоҳот қилишга уринишлар ярим-ёрти, қисман, нокомплекс бўлганлиги учун, оммани фаол жалб этиш кўзда тутилмаганлиги учун амалга ошмай қолганини ҳисобга олдик. Ҳозир биз қайта қуришни амалга оширишда деярли бутун жамият иштирок этишини кўзда тутмоқдамиз.

Қайта қуриш жараёнлари авж олиб бормоқда. Халқ ўзини эркин ҳис эта бошлади. Биз демократия, ошкоралик кенгайиб бораётган шароитда яшашни ўрганмоқдамиз. Бу эса баъзан айрим кишиларда шубҳа туғдирмоқда. Баъзи бировлар: Социализм вайрон бўлмаяптими? — деб сўрамоқдалар. Аммо қандай социализм? Қотиб қолган, бюрократик социализм ҳақида гап бораётган бўлса, бундай социализм вайрон бўлмоқда. Ижодий социализм, чинакам Ленин ғояларига асосланган социализм, меҳнаткаш инсон ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлган тузум эса вайрон бўлаётгани йўқ, балки ривожланиб бормоқда.

Ҳозир биз ғалати манзарага дуч келмоқдамиз: қайта қуришнинг ички мухолифлари ва унинг ташқи душманлари гўё бирлашиб кетмоқда. Булар ҳам, улар ҳам шубҳа уруғини сочишга уринмоқдалар. Аммо бу бизни чўчита олмайди. Биз фақат олға боришимиз кераклигини аниқ биламиз. Қайта қуриш бўлмаса, унинг ўрнини турғунлик, кризис эгаллайди, ана унда социализм тақдири ҳақида гапирмаса ҳам бўлади.

Бизнинг вазифамиз мураккаб муаммоларни ҳал этиб, жамиятимизни бўлиб юбориш эмас, балки уни янада бирлаштиришга эришишдан иборат. Шу сабабли барча муаммоларни демократик йўл билан, халқ билан биргаликда ҳал этамиз, меҳнаткашлар билан биргаликда ҳаракат қилаверамиз. Бизда қайта қуриш бошланиши биланоқ ҳамма ишни партиядан бошлаймиз деган принцип аниқ намоён бўлди. Партия туб ўзгаришлар зарурлигини тушуниб етди, у қайта қуриш сиёсатини олға сурди. Эндиликда биз ижтимоий тараққиёт жараёнларидан орқада қолиш хавфли эканлигини биламиз. Ҳозир, қайта қуриш давомидаёқ бирор ишда орқада қолинса, фурсат қўлдан берилса, чалкашлик, тартибсизлик бошланади. Биз яна шунга ишонамизки, партия энг қийин масалалардан, жумладан, фақат биз учун эмас, шу билан бирга қардош партиялар учун ҳам мафкуравий кураш нишонига айланган ва бизнинг тарихимиз билан боғлиқ бўлган қийин масалалардан ўзини четга олмаслиги зарур.

М. С. Горбачев бўлажак Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси билан боғлиқ режаларга тўхталиб, қайта қуриш жараёнларини чуқурлаштиришда, қилинган ишларга танқидий баҳо беришда ва ўзини оқламаган ишларни тўғрилаб олишда бу конференция ўйнаши лозим бўлган ролни таъкидлаб ўтди. КПСС жамиятнинг сиёсий авангарди ролини бажаришга қатъий аҳд қилган, бошқарув, маъмуриятнинг вазифаларини бошқа органлар, энг аввало Советлар бажариши керак. Советлар— революциямизнинг, халқнинг буюк ижоди, аммо унга янги ҳаёт бахш этиш керак. Конференцияда бутун жамиятни демократиялаш ва партия ички демократияси масалаларини батафсил кўриб чиқамиз.

А. Натта италиялик ўртоқлар совет жамиятини, СССРнинг халқаро сиёсатини янгилашга қаратилган куч-ғайратларни диққат билан кузатиб турганликларини, зўр қизиқиш билан қараётганликларини ва астойдил ижобий баҳо бераётганликларини таъкидлади.

Ҳамма соҳаларда чинакам демократиялаш йўлида ана шу куч-ғайратларни бундан буён янада авж олдириш халқаро муносабатларнинг янги эволюциясига муҳим ҳисса қўшиши мумкин, деди ИКП Бош секретари. Шу сабабли бу куч-ғайратларга Италия коммунистлари, бутун Европадаги кенг табақалар ва демократик кучлар ҳам тажрибалари ва концепцияларининг ўзига хослигига, ИКПнинг позициясига қарамай, ижобий баҳо бермоқдалар.

Регионал можароларни, аввало, Яқин Шарқдаги можарони бартараф этиш масалалари муҳокама қилинди. М. С. Горбачев, биз ана шу можароларнинг тарихини, фожиали тажрибасини таҳлил қилиб, бу можароларни ҳарбий йўл билан тўхтатиб бўлмайди деган хулосага келдик, деб таъкидлади. Уларни ҳал этиш учун сиёсий усуллар зарур. Яқин Шарққа келганда эса, кўпчилик давлатлар каби биз ҳам халқаро конференцияни чақириш вазиятни бартараф этишнинг бирдан-бир йўли, деб ҳисоблаймиз. Ана шу конференция доирасида хилма-хил кўп томонлама ва икки томонлама музокаралар олиб бориш мумкин. Бироқ Фаластин муаммосини адолатли ҳал этмай туриб ва Фаластин халқи вакилларининг иштирокисиз вазиятни чинакам бартараф этиб бўлмайди. Конференцияга тайёргарлик ва уни ўтказиш доирасида СССР билан Исроил ўртасидаги нормал муносабатларни тиклаш йўли ҳам топилади.

Биз амалий ҳамкорлик қилишга, шу жумладан американлар билан амалий ҳамкорлик қилишга тайёрмиз. Ҳозир биз мазкур масала юзасидан Э. А. Шеварднадзе билан Ж. Шульц ўртасида бўлиб ўтган суҳбат натижалари ҳақида ўйлаяпмиз.

Афғон масаласи ҳам тилга олинди. М. С. Горбачев Женева музокараларининг ҳолати ҳақида ахборот берди, совет раҳбариятининг ишни охиригача етказишга аҳд қилганлигини айтди.

Пировардида М. С. Горбачев билан А. Натта бўлиб ўтган мулоқот, унинг мазмунидан, бу мулоқотга хос бўлган ўзаро ҳурмат муҳитидан чуқур мамнуният изҳор қилдилар. Бу мулоқотни бундан буён ҳам амалий ривожлантириш истаги билдирилди.

М. С. Горбачев Италия коммунистларига, меҳнаткашларига самимий салом топширишни илтимос қилди, Италияга бориш ниятини тасдиқлади. А. Натта қайта қуришни амалга оширишда КПССга астойдил муваффақиятлар тилашини изҳор қилди.

(ТАСС).

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

М. С. Горбачевнинг Совет—Америка конференцияси қатнашчиларига табрикномаси

Ўзларини ракка қарши курашга бағишлаган атоқли олимлардан иборат Совет—Америка телеконференцияси қатнашчиларини табриклайман.

Муаммо умуминсоний аҳамиятга эга эканлиги яққол кўриниб турибди. Ҳозир дунёда мана шу оғир хасталикдан халос бўлган мамлакат йўқ. Афсуски, унинг жабрдийдалари сони ҳам камаймаяпти.

Онколог мутахассисларнинг анча қисми бизларнинг икки мамлакатимизда жамланган. Улар хатарли шишларнинг ривожланиш сабаблари ва механизмларини ўрганишда, уларнинг олдини олиш ва даволаш методларини ишлаб чиқишда кўпгина ишлар қилишди. Муайян натижаларга эришилдики, миллионлаб кишиларнинг қутқариб қолинганлиги шундан далолат беради.

Аммо душман ҳали енгилгани йўқ, у чекинмаяпти, у ҳар бир кишига таҳдид қиляпти, зотан унга қарши кураш биргаликда фаол ҳаракат қилишни тақозо этади.

Совет — Америка музокараларида, шу жумладан олий даражадаги музокараларда, кўп томонлама ўтказиладиган турли анжуманларда биз медицина ва соғлиқни сақлаш соҳасида халқаро ҳамкорликни йўлга қўйишга доимо эътибор бериб келмоқдамиз. Ҳозирги даврда бу ниҳоятда муҳим ва зарурдир.

Реал қуролсизланишда ишлар қанчалик тезроқ юришиб кетса, ҳам миллий, ҳам жаҳоншумул муаммоларни, шу жумладан ракни ва бошқа ҳалокатли касалликларни тугатиш муаммосини ҳал этиш учун маблағ шунчалик кўпаяди, албатта.

Телеконференциянинг қатнашчиларига ва улар орқали барча Совет ҳамда Америка медикларига Совет ва Америка гражданларининг сиҳат-саломатлиги манфаатлари йўлида, Ер юзидаги барча инсонларнинг манфаатлари йўлида яхши, самарали ҳамкорлик қилишларини тилашга ижозат бергайсиз.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

ҚАРШИ, 30 март. (ЎзТАГ). Қашқадарё область партия активларининг бугун бўлиб ўтган йиғилишида область партия ташкилотларининг КПСС Марказий Комитети 1988 йил февраль Пленуми қарорларидан ва М. С. Горбачевнинг унда сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифалари муҳокама қилинди.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари В. Н. Лобко, Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари И. А. Каримов нутқ сўзладилар.

СЎНГГИ СОАТДА

СОФИЯ. Бугун Болгария пойтахтида Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ташқи ишлар министрлар комитетининг мажлиси тугайди. Қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланиш учун, энг аввало ядровий қуролсизланиш учун кураш борасида Европадаги ва умуман жаҳондаги аҳвол билан боғлиқ бўлган масалалар мажлис ишининг диққат марказида турибди. Мажлисда якунловчи ҳужжатлар қабул қилинади, деб кутилмоқда.

●

БОНН. КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг «Қайта қуриш ва мамлакатимизга ҳамда бутун дунёга хос янгича фикрлаш» китобини Мюнхендаги «Дремерше ферлагс анштальт Т. Кнаур нахф» нашриёти немис тилида «Қайта қуриш — иккинчи рус революцияси» номи билан нашр этди. Мазкур асар Ғарбий Германия ноширлар, китоб сотувчилар ва кутубхоначилар ишчи ҳамжамияти берадиган «Йилнинг сиёсий китоби» совринига сазовор бўлди.

●

НЬЮ-ЙОРК. Вашингтон панамалик генерал Мануэль Норьеганн Коста-Рикага сафари чоғида қамоққа олишни ва уни Қўшма Штатларга келтириш планини ишлаб чиқди, деб хабар берди «Бостон глоб» газетаси Рейган маъмуриятидан олинган маълумотларга таяниб. Норьегани қўлга тушириш операцияси у президент Оскар Ариас ҳамда шу мамлакатга ташриф буюрган Испания бош министри Филипе Гонсалес билан музокаралар ўтказиш учун Коста-Рикага келиши лозим бўлган шу ҳафтанинг бошларига мўлжалланган эди. Бироқ Коста-Рикага Норьега эмас, балки унинг шахсий вакили келганлиги сабабли АҚШнинг режалари барбод бўлди.

НЬЮ-ЙОРК. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти ва БМТ ривожланиш программаси СПИД касаллигининг жуда катта оқибатларига қарши курашда куч-ғайратларни бирлаштирдилар. БМТ Бош Ассамблеяси 42-сессиянинг қарорига биноан халқаро ҳамжамият қароргоҳида жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг бош директори Хальфдан Малер ва БМТ ривожланиш программаси директори Уильям Дрейпер шу ҳақдаги битимни имзоладилар. БМТ қароргоҳида ўтказилган матбуот конференциясида жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти ҳамда БМТ ривожланиш программаси вакиллари СПИДга қарши курашда улар халқаро куч-ғайратларни миллий куч-ғайратлар билан мувофиқлаштиришни яхшилашни ҳамда бу куч-ғайратларни соғлиқни сақлаш ва социал-иқтисодий тараққиётнинг барча соҳаларига кенг ёйишни асосий вазифа, деб ҳисоблаётганликларини таъкидладилар.

(ТАСС).

КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК ШТАБИДА

Тошкентда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. С. Икромов раислигида ленинча Коммунистик шанбаликни ўтказиш республика штабининг мажлиси бўлди. Тошкент шаҳар партия комитети, республика Қурилиш министрлиги, Маҳаллий саноат министрлиги, Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги, Энергетика ва электрлаштириш министрлиги ахборотлари тингланди.

Республика меҳнаткашлари мамлакатимиздаги илғор коллективларининг ленинча шанбалик ўтказиш ташаббусларини актив қўллаб-қувватлаганлиги таъкидлаб ўтилди. Хом ашё ва энергетика ресурсларини тежаш, комплектловчи деталларни жамлаб қўйиш байрамга тайёргарликдир. Қурилишларда кенг меҳнат жабҳаси яратиш чоралари кўрилмоқда. Лекин шанбаликни ўтказиш штаблари ҳамма жойда ҳам тўла куч билан ишламаяпти. Тошкентдаги бир қанча корхоналарда эса бундай штаблар эндигина тузилмоқда.

Ҳозирги йил — фаол қайта қуриш йилидир. Шанбаликни ўтказишда ҳам номига иш қилиш ва расмиятчиликдан қутилиш керак. Шанбалик кунида ишлаб чиқариш ўз олдидаги асосий вазифани ҳал этиб, кўпроқ ва сифатлироқ маҳсулот етказиб бериши учун ой охирида хом ашё ва материаллар, сув ва энергетика ресурслари билан таъминлашда узилиш бўлмаслиги жуда муҳимдир.

Шанбалик арафасида ҳисоб-китоб ишларида ҳам тартиб ўрнатиш зарур. Корхона манфаатларини кўзлаб меҳнат байрами кунида эришилган кўрсаткичларни пасайтириб кўрсатиш практикасига йўл қўйиб бўлмайди. Ишлаб чиқарилган планга қўшимча маҳсулот бутун ой давомида ишлаб чиқарилган умумий маҳсулот ҳажмига «сингиб кетишига» йўл қўйиб бўлмайди.

Ленинча шанбалик — энг аввало юксак уюшқоқлик демакдир. 16 апрель кунида бажариладиган иш ҳажмини тайёрлаб қўйиш ғоят муҳимдир. Ишлаб чиқаришнинг узлуксиз цикли талаб қилмайдиган жойларда одамлар тунгача ишламасликлари учун ҳамма ишни қилиш керак.

Шанбаликни босқичма-босқич ўтказиш, шаҳар ва қишлоқларни обод қилиш ишларини олдиндан бошлаб юбориш, 2 ва 9 апрель шанба кунларида эса кўп сменали иш режими жорий этилган корхоналарда зарбдор меҳнат вахталарини ўтказиш лозим.

16 апрель шиорлар ва транспарантлар сони жиҳатидан эмас, ўз моҳияти билан байрам бўлиб қолиши керак. Одамлар тўғрисида чинакам ғамхўрлик қилиш, уларга хизмат кўрсатилишини, овқатланишни таъминлаш даркор, шу куни қилинган ишларга якун ясаб, шанбалик қатнашчиларига миннатдорчилик билдиришни унутмаслик лозим.

Ўйлаб ўтиришга вақт қолмади. Штаб мажлисида таъкидлаб ўтилганидек ҳозир вазифаларни аниқ белгилаб олиш, ресурсларни тайёрлаб қўйиш, қолоқ участкаларни илғорлар сафига етказиб олиш, шанбаликка тайёргарлик ва уни ўтказиш кенг ошкоралигини таъминлаш зарур. Бу зарбдор меҳнат гаровидир.

(ЎзТАГ).

Республика билан танишув

ТАССнинг таклифига биноан Совет Иттифоқига келган бирмалик журналистлар — «Чеймоун» газетасининг редактори У Сейн Тун Аунг ҳамда ахборот ва радиоэшиттириш департаменти редакторининг ўринбосари У Тан Хланг Тит Ўзбекистон ҳаёти билан танишмоқдалар.

Бирмалик журналистлар «Совет Ўзбекистони» газетаси редакциясида, Ўзбекистон Ахборот Агентлигида, Тошкент Телевизион марказида, «Ташсельмаш» заводида, маданий-маърифий муассасаларда бўлдилар. Меҳмонлар программага биноан Самарқанд билан танишадилар.

(ЎзТАГ).

МАКСИМ ГОРЬКИЙ ВА ҲОЗИРГИ ЗАМОН

(Давоми. Боши биринчи бетда).

В. В. Карпов. Инсонни тарихнинг фаол бунёдкори сифатида кўрсатиш, инсоннинг ҳаётга янгилик бахш этиш имкониятларини очиб бериш керак — Горький бизга шундай деб ўргатмоқда, унинг ана шу сабоқларини биз бугунги воқелигимизда ҳам ўзлаштириб боряпмиз.

Ёзувчи меҳнатни социалистик реализм санъатининг бош мавзуи, деб ҳисоблади. Бизнинг давримизга, тубдан қайта қуриш даврига Горькийнинг меҳнат жараёнида одамнинг камолга етиши тўғрисидаги фикрлари ҳамоҳангдир. Чунки одамнинг меҳнатга муносабати ҳозирги кунда ҳам диққат марказида турибди.

Революцион тафаккур ва бадиий образ бирлиги — СССР Фанлар академиясининг вице-президенти, академик **П. Н. Федосеев** ўз нутқининг мавзуини шу тарзда белгилади. Ленининг инқилобий даҳоси революцион иш назарияси, стратегияси, практикаси соҳасида рўёбга чиқарган ишларни Горький худди ёнма-ён бориб ўзининг бадиий ижодида юзага чиқарди. Инқилобий даврнинг ана шу машҳур арбоблари, руҳият даҳолари XX аср тарихига революция доҳийси, совет давлатининг раҳбари ва атоқли санъаткор самарали муносабатларининг классик намунаси бўлиб кирдилар. Горький ўзининг бадиий сўзи билан В. И. Лениннинг ёзувчининг бурчи, адабиётнинг вазифаси, унинг инқилобий мафкура билан алоқаси зарурлиги, унинг партиявийлиги, халқчиллиги, адабиётнинг жамият ҳаётидаги амалий ўрни тўғрисидаги ғояларини акс эттирди.

«Айни Горький адабий хизмат ғояси билан ўн тўққизинчи асрни йигирманчи аср билан ўзаро боғлади». СССР Фанлар академияси жаҳон адабиёти институтининг директори **Ф. Ф. Кузнецов** тантанали мажлисда доклад қилар экан, Леонид Леоновнинг ана шу сўзларини эслатди. Ёзувчи яратган образлар — ишчининг беваси Пелагея Ниловна ва унинг ўғли Павел Власов, кампир Акулина Ивановна ва Алеша Пешков, этикдўз Григорий Орлов ва новвой Коновалов сингари ҳам, Лев Толстой ва В. И. Лениннинг бадиий портретлари ҳам, «Артамоновлар иши», «Егор Буличов ва бошқалар» сингари асарлар ва ниҳоят, XX асрнинг буюк эпик романи «Клим Самгиннинг ҳаёти» ҳам асрларга татигулик ижод намуналаридир.

Шу билан бир қаторда, Горькийдек мураккаб инсон ва санъаткор ҳақидаги одат тусига кириб қолган, кўп жиҳатдан шубҳа туғдирмайдиган, аммо аксарият жўн бир қолипдаги тасаввурлар етарли бўлмай қолди. Бу тасаввурлар тарихий ҳақиқатнинг барча қирралари билан, адибнинг исёнкор руҳини уқиб олиш билан, ёзувчининг зукко ақли ва даҳо бадиий истеъдодининг шубҳа-ю надоматлари, изланишларини тушуниб олиш билан тўлдирилиши керак. Биз Горький тўғрисида афсона тўқиб қўйдик. Шу йўсинда уни ҳам, ўзимизни ҳам кўп нарсалардан бебаҳра қилиб қўйдик.

Горькийга янгича рўй-рост назар ташламоқ керак, ёзувчи асарларининг, хатлари ва публицистикасининг академик тўплами устидаги ишга мана шу янгича назарни асос қилиб олиш зарур, деди докладчи.

Горький ўзининг энг ёрқин пьесаларида ва албатта «Клим Самгиннинг ҳаёти» эпопеясида мешчанликнинг миси чиққан мутлақ ҳақиқатларини чиппакка чиқарар экан, революция инсонга хиёнат қилмаслигини, санъатни асир қилиб олмаслигини, санъат революцияга, революция эса санъатга зид эмаслигини тасдиқлади, деди РСФСР Ёзувчилар союзи правлениеси раисининг ўринбосари **Ю. В. Бондарев.** Асримиз бошларидан тортиб, Октябрь инқилобига қадар рус зиёлиларининг ана шу қомусини эслар эканмиз, чиройли либосга бурканган идеалистик одоб-ахлоқнинг сертакаллуф тавозеси қабилидаги озодлик эмас, бошқалар устидан ҳукмронлик қилиш негизига қурилган замона зодагонларининг озодлиги ҳам эмас ва инсонни бебошликнинг занг босиб кетган беўхшов панжасига банди қилиб қўядиган озодлик эмас, яъни инсонни эркдан маҳрум қилиб қўядиган озодлик эмас, балки ҳар бир одамнинг ҳамма олдидаги ва ҳамманинг ҳар бир одам олдидаги оддий ва табиий бурчини адо этилишини талаб қиладиган озодлик, яшашга қодир бўлган фақат ана шу озодлик ҳақида ўйладик. Бироқ бу жамият тузумидаги энг олий қадрият, энг олий мақсаддир.

Горький содир бўлган Октябрь инқилобининг, Ленин партияси ғоялари ва режаларининг шунчаки жарчисигина бўлиб қолмасдан, революциядан анча илгариёқ инқилобни маънавий тайёрлашни бошлаб, бу ишни аниқ мақсадни кўзлаб олиб борди, деб таъкидлади Украина Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари **Б. И. Олейник.** Лоақал, Украинани оладиган бўлсак, у бу ўлкани қадам-бақадам кезиб чиқди. Халқ тилини, ашулаларини, орзу-ўйларини, феъл-атворини ипидан игнасигача ўрганди. Горькийнинг Коцюбински, бошқа кўпгина украин ёзувчилари билан дўстлигида унинг қалби ҳамиша меҳр-мурувватга тўлиқ бўлганлигини сезамиз. Тақдир тақозосига кўра, улуғ ёзувчи билан мулоқотда бўлган бошқа барча миллатларнинг сўз усталари ҳам, Горький диққат-эътиборининг ана шу асл намуналари ҳақида гапиришлари мумкин.

«Ёзувчи ва замон тушунчаси аввало Горький номи билан боғлиқдир» деди «Новый мир» журналининг бош редактори **С. П. Залыгин.** Горький тарихий асарлар ёзмаган. У тарихга онда-сонда гина мурожаат қилган. Аммо шунга қарамай, замонавий адиб бўлган Горький айни вақтда тарихийлик касб этади.

Мамлакатимизни жаҳондаги китобхон мамлакатлардан бири ва эҳтимолки, энг китобхон мамлакат, дейишади. Бунда ҳам Горькийнинг жуда катта хизмати бор. У маданият чашмаларидан баҳра ола бошлаган халқ онгига жамиятда ижтимоий ҳаёт адабиётсиз мавжуд бўлмаслигини сингдирди. Горький халқ ёзувчи меҳнатини худди шу таҳлитда идрок этаётгани учун ҳам адиб ҳозирги вақтда жамоат арбоби бўлиши керак, деб уқтирар эди.

Ўтмишда ижод қилган улуғ ёзувчиларнинг асарлари ҳаётимизни ўзгартиришда, ҳозирги воқеликнинг энг долзарб муаммоларини ҳал этишда иштирок қилишга қодирлиги катта ҳурмат-эҳтиромга лойиқдир, деб таъкидлади Латвия Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси **Я. Я. Петерс.** Рус маданиятининг минг йиллик эҳромида Максим Горький овози бугун қўнғироқ овозидек жаранглаб турибди. У юксак ахлоқли ва жаморатли ёзувчи эди. Нотиқ Горькийнинг латиш халқи маданияти билан алоқаларини эслатиб ўтди.

Ёзувчиларнинг биринчи Бутуниттифоқ съездида Горький Райнисни жаҳондаги энг буюк шоирлардан бири деб атади. Латиш халқи бу сўзларни ҳозир ҳам унутмайди.

Тантанали мажлисдан кейин Горький номли СССР Москва бадиий академик театрида саҳнага қўйилган «Тубанликда» спектакли кўрсатилди.

* * *

Шу куни улуғ пролетар ёзувчиси хотирасига бағишланган тантанали йиғилишлар Киев, Горький ва бошқа шаҳарларда ҳам бўлиб ўтди.

(ТАСС).

ҚАРДОШЛИК ҚОНУНИ АСОСИДА

АФҒОН ХОНАДОНЛАРИДА ТАБИИЙ ГАЗ

«Узгипрогаз» институти коллективи Афғонистоннинг Шибирғон шаҳри учун газ тармоқлари лойиҳасини ўз муддатида тайёрлаб берди. Навбат қурувчиларга — «Узбекгаз» трестига келди. Апрель инқилоби нишонланадиган кунда ўнлаб хонадонларга «кўз илғамас» ёқилғи келади.

«Союзузбекгазпром» бирлашмасининг ходимлари лойиҳани ҳам, қурилишни ҳам, ускуналар ва материаллар етказиб беришни ва дастлабки пайтларда газ линияларидан фойдаланишни ҳам оталиқ ёрдами сифатида бепул амалга оширишга аҳд қилдилар.

Бир ой муқаддам Шибирғон шаҳрида совет газчилари билан Афғонистон республикаси кон ишлари ва саноати министрлигининг «Афғон-газ» департаменти ўртасида бевосита оталиқ алоқалари тўғрисида протокол имзоланган эди. Мана энди мазкур шаҳарни газлаштиришнинг бош чизмаси ҳам тайёр. Ўзбек қурувчилари яқин кунларда Шибирғонга жўнаб кетадилар. Айни вақтда мозори Шарифда қидирув ишлари бошланади. Ана шу шаҳарни газлаштириш бош чизмасини яратиш ҳам кўзда тутилган.

Томонлар Бухоро газ саноати техникумида афғон газчи мутахассисларини тайёрлаш ҳақида келишиб олишди. Мазкур техникумни битириб чиққанларнинг дастлабки отряди — афғонистонлик 80 нафар киши тез орада газ тармоқларидан, конларидан, Жарқудуқ конидан, барча газчилик хўжаликларидан фойдаланишни ўз зиммаларига олишади.

Апрель ойининг бошларида Бутуниттифоқ саноат бирлашмаси «Союзузбекгазпром» ва «Афғон-газ» департаменти вакиллари яна учрашадилар. Улар оталиқ алоқаларини бундан буён ривожлантириш йўлларини белгилаб оладилар.

(ЎзТАГ мухбири).

• Партия турмуши: қайта қуриш чорраҳаларида

БЕПАРВОЛАР

ЁКИ ИҚТИСОДИЙ ЎҚУВНИ ЙИҒИШТИРИБ ҚЎЙГАН ТРАНСПОРТЧИЛАР ФАОЛИЯТИДАН ИККИ ЛАВҲА

«ЭШИТГАНИМ ЙЎҚ!»

Шофер Ражаб Содиқов 22-автобаза ташкил этилганидан бери шу ерда ишлайди. Унинг ҳайдовчилик касбини улуғлаётганига йигирма йилдан ошди. Дастлабки суҳбатдаёқ у тўғри сўз, ҳақиқатгўй эканлигига ишонч ҳосил қилдик.

— Иқтисодий ўқувга қатнашасизми? — сўрадик ундан.

— Қанақа ўқув? Мен бу ҳақда энди эшитяпман.

— Менимча март ойининг бошида йиғилиш бўлганди, — суҳбатга қўшилди токарь Э. Алиев.

— Ўшанда нима ҳақда гап борганди?

— Қаёқдан билай...

Ҳа, у қаёқдан билсин?! Ахир, автокорхона директори М. Абдураҳмонов, партия ташкилоти секретари Ниёзов ва бошқалар бу масалани бир четга йиғиштириб қўйишса, шоферда нима гуноҳ.

— Иқтисодий ислоҳот ҳақида сизга тушунтириб беришларини истармидингиз? — деб сўрадик 32 йилдан бери шофёрлик қилиб келаётган Жедер Седершаевдан.

— Бўлмасачи. Ўзларича янгиликлар қилишади. Шуни бизга ҳам тушунтиришса яхши бўларди.

Автокорхонада шу куни кузов йиғувчилар Зокир Амонов, Ҳамза Шарипов, аккумуляторчи Виктор Иванов, шофер Евгений Малков билан ҳам суҳбатлашдик.

— Иқтисодий ўқув қачон ўтказилади?

— Ҳар душанба куни, — деди В. Иванов.

— Иқтисодий ислоҳот нима?

— Қаёқдан биламиз, — дейди Ҳ. Шарипов.

Аммо уларнинг ҳар бири иқтисодий билимга ташна эканлиги сезилиб турибди. Шароитлари оғир. Автокорхонанинг янги биноси энди қуриляпти. Шунга қарамасдан улар топшириқларни уддалашга уринишмоқда. Шундай пайтда уларни иқтисодий билим билан қуроллантириш нақадар зарур. Афсуски, бу оддий ҳақиқатни англаб олишмаяпти.

Ёнимизда шофер Али Аҳмедов турган эди. Ундан машғулот бўлиш-бўлмаслигини суриштирдик.

— Билмайман, — деди у.

— Автобаза раҳбарлари кеча машғулот бўлди дейишяпти...

— Мен кеча шу ерда эдим, машинам бузилиб қолган, аммо бу ерда ҳеч қанақа йиғилиш ёки дарс бўлганини билмайман.

Хўш, кимга ишонмоқ керак? Иқтисодий ўқув машғулотлари ўтказилмаяпти, деб гапираётган ўнлаб оддий касб эгаларигами? Ёки автобаза раҳбарларигами? Балки мана бу рақамлар ҳам у кишининг назарида ҳеч нарсани англатмас? Автокорхона шу йилнинг икки ойида пассажир ташиш планини қарийб 100 минг кишига пасайтириб юборди. Машиналар ҳаракатда бўлиш плани эса 88 процентда қолди. Демак, жуда кўп машина рейсга чиқмаган. Одамлар бекатларда туриб қолишган. Ўнлаб шофёрларнинг эса вақтлари беҳуда ўтган. Бу иқтисодий билимсизлик «маҳсули» эмасми?

Энг ачинарлиси шундаки, планлаштириш, меҳнат ва маош бўлимларида ишловчилар ҳам иқтисодий ўқув қачон бўлишини аниқ айтолмадилар. Шундай экан, бошқалардан ўпкаланмаса ҳам бўлади.

«МАОШНИНГ МАЗАСИ ҚОЧДИ»

Бу гапни шина монтажчиси Қосим Аҳмедов қандайдир бир ўкиниш билан айтди. Ҳа, у икки фарзанднинг отаси. Ойлик маоши 100—115 сўмга тушиб қолди. Бу уни ранжитди. Қолаверса, ўйлаб ўйига етмади? Бригада пудратига ўтгансизлар, дейишди унга. Пудрат нима? Нега маоши камайди? Кўпроқ ҳақ олиш учун нима қилиш керак? Бу саволларга ҳамон у жавоб топган эмас.

— Иқтисодий ўқув ўтказиладими?

— ...

— Умуман бирор йиғилишга чақиришганми, сизни?

— Бундан уч ой олдин, қандайдир мажлис бўлганди, — деди у.

Шофер Амри Ғафуров эса бошини эгиб турган бошланғич партия ташкилоти секретари Ҳамид Бурхоновни ноқулай вазиятдан қутқармоқчи бўлди.

— Ишлайликми дарс ўтайликми? — деди у.

— Иқтисодий ислоҳот сизларда қандай амалга ошяпти?

— Мен қаёқдан биламан?

— Автокорхона янгича шароитда ишлашга тайёр эмас экан, сабаби нимада?

— Биз шофер одам бўлсак...

— Ҳа, шунинг учун ҳам ўқиш керак-да!

— Албатта, тушунтириб беришса, зарар қилмас эди.

Бошқалар ҳам ана шундай фикрда. Иқтисодий ҳаракат янгиликлари уларни жуда ва жуда қизиқтиради. Аммо раҳбарларга билимдонлар эмас, ижрочилар керак! Бош инженер Георгий Шербаков билан суҳбатдан сўнг ана шундай хулосага келдик.

— Партиявий ишлар кабинетида энг яхши пропагандистларнинг исм-шарифлари катта ҳарфлар билан ёзилган. Сиз ҳам шулар жумласидан экансиз. Охирги дарсни қачон ўтгандингиз? — сўрадик бош инженердан.

— Ишларим, ташвишларим кўп. Шу боис партия йиғилишида менга тегмай туринглар дедим.

— Машғулотни ким ўтяпти?

— Катта экономист бўлса керак.

— Сизларда машғулот қайси кунлари ўтказилади.

— Ҳафтанинг жума кунлари.

— Ягона сиёсий кун-чи?

— Ҳар сешанба...

Ҳа, бунақанги таваккал жавоблар, ёлғон гаплар ортида бепарволик, лоқайдлик яшириниб ётибди. Акс ҳолда иқтисодий машғулот мавзусини билмасдан туриб пропагандистман — дейишга нима мажбур қилди. Унда ҳатто журнал ҳам йўқ эди.

Ўтган йили бу автокорхона планларни барбод қилди. Хўжалик юритишнинг янги усулига ўтиш тобора ортга сурилмоқда. Шундай шароитда иқтисодий ўқув ўз ҳолига ташлаб қўйилгани таажжубли, албатта.

— Мен қандай қилиб ўқувни ташкил этайлик, деб райкомга бир неча марта бордим. Лекин аниқ кўрсатма ололмадим, — деди корхона бошланғич партия ташкилоти секретари Ҳ. Бурхонов.

... Биринчи лавҳадаги воқеа область пассажирлар ташиш трестига қарашли 22-автокорхонадаги бепарволикдан дарак берса, иккинчиси область юк ташиш трестининг 2522-автобазасидаги аҳволни кўрсатади. Ҳар иккала трестда ҳам иқтисодий ўқув аҳамияти унутилган. Чунки бу масала энг аввало, раҳбарларнинг диққатида эмас.

Биз қаламга олган ҳар иккала корхона Самарқанд шаҳридаги Темирйўл районида жойлашган. Район партия комитети иқтисодий ўқув аҳволи қандайлигидан яхши хабардор. Лекин унга баҳо беришга шошилмаяпти. Ўқув йили якунланиб қолганда кимларнидир ранжитгилари келмаяпти. Бундай келишувчилик, совуққонлик жуда қимматга тушишини райкомдагилар наҳотки сезмаётган бўлсалар?

Ж. МАМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Фақат аъло сифатли тола ишлаб чиқарамиз! Чиноз пахта тозалаш заводи ишчилари ана шундай ният билан меҳнат қилмоқдалар. Бу ишга халқ назоратчилари ҳам тортилган. Заводда ҳар ойда 2 минг тоннагача пахта толаси тайёрланмоқда.

Суратда: корхона лаборанти, халқ назоратчиси З. Норматова жўнатишга тайёр қилиб қўйилган пахта ўрамларини кўздан кечирмоқда.

Р. БАЛИЕВ фотоси.

Куч-қудратимиз — дўстликда

Наманганда миллатлараро муносабатлар масалаларига бағишланган область илмий амалий конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияни Наманган область партия комитети, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ва КПСС Киров область комитети ўтказди. Унда партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари, олимлар, идеология ходимлари, Россия Ноқоратупроқ зонасининг вакиллари қатнашдилар.

Наманган область партия комитетининг биринчи секретари Б. Алламуродов «Партия XXVII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1988 йил февраль Пленуми миллатлараро муносабатларни такомиллаштириш ва меҳнаткашларни интернационал руҳда тарбиялашни кучайтириш тўғрисида» доклад қилди.

(ЎзТАГ).

Бошқарувнинг иқтисодий методларига бағишланди

30 март куни Тошкентда бўлиб ўтган республика семинари қурилишда янги иқтисодий механизмга ўтиш ва фан-техника тараққиётини жадаллаштириш муаммоларига бағишланди. Семинарда Ўзбекистон қурилиш индустриясининг раҳбарлари ва етакчи мутахассислари, олий ўқув юрти ва тармоқ фани вакиллари қатнашдилар. Учрашув иштирокчилари тажриба алмашиш давомида қурилишда меҳнатни ташкил этишнинг илғор формаларини жорий қилиш, илмий ишланмалар самарадорлигини оширишнинг асосий йўналишларини муҳокама этдилар, конкрет тавсиялар қабул қилдилар.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ АКТИВЛАРИ ЙИҒИЛИШИ

Андижонда область партия активларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари область партия ташкилотларининг меҳнаткашлар турмушига социалистик ҳаёт тарзини жорий этиш соҳасидаги ишларини қайта қуриш қандай бораётгани ҳақидаги масалани кўриб чиқдилар. Муҳокамага қўйилган материаллар аввал область газеталари «Коммунист» ва «Андижанская правда» саҳифаларида эълон қилинган эди. Ана шу ишни ташкил этишни яхшилаш юзасидан бир қанча таклифлар ва мулоҳазалар тушди. Партия ташкилотларининг амалий фаолиятида ана шу таклиф ва мулоҳазалардан фойдаланилади.

Йиғилишда Андижон область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Орипжонов нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

БУТУНИТТИФОҚ XIX ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ШАРАФИГА

ЧЕВАР ТИКУВЧИ

Ҳабибахон Ҳошимова корхона ташкил топган кундан бери шу ерда ишлайди. Ана шу 17 йил мобайнида у ҳунар ўрганди, шогирдликдан мураббийлик даражасига кўтарилди. Унинг коллективда ўз ўрни, катта обрўси бор. Коммунистларнинг 28 июнь куни Москвада очиладиган улкан анжуманига муносиб совға тайёрлаш ҳақида фикрини айтганида, бригада чеварлари уни қўллаб- қувватлашди.

— Ҳозир бригадамиз мактаб ёшидаги болалар учун кўйлаклар тикиб чиқаряпти. Рост гап, бутун меҳримни қўйиб иш бажаряпман. Сабаби, мен ҳам онаман, — дейди Ҳ. Ҳошимова биз билан суҳбатда. — Турмуш ўртоғим, «Райсельхозхимия»да шофёр бўлиб ишловчи Раҳимжон Ҳакимов билан 5 нафар ўғил-қизни тарбиялаяпмиз. Кўпинча уларга кийим-кечак харид қилаётиб, фабрикамиз чиқараётган болалар кўйлагини сўровчилар кўплигидан фахрланиб кетаман.

Чортоқ тикувчилик фабрикасининг моҳир чевари конференция очиладиган кунга қадар 8 минг 890 сўмлик иш бажариши керак. Ана шунда беш йиллик уч йили марраси эгалланган бўлади.

М. ТОЖИДДИНОВ,
Наманган области.

• Назария масалалари

ЖАДАЛЛАШТИРИШ СТРАТЕГИЯСИ ВА ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ

Фан-техника тараққиётининг бош қонуниятларини биринчи бўлиб К. Маркс ва Ф. Энгельс таърифлаб берган эдилар. В. И. Ленин меҳнат воситаларидаги революцион ўзгартиришларни, ижтимоий ишлаб чиқаришда фан ва техника ютуқларидан фойдаланиш жараёнини яна ҳам чуқур таҳлил қилиб, бу таълимотни янада ривожлантирди.

ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ фан ва техника соҳасидаги тадқиқотлар натижаларини амалиётга жорий этиш йўлларини белгилар экан, **«энг янги фаннинг энг сўнгги ютуғи асосида қурилган техника бўлмаса, социализм бўлиши мумкин эмас»** деб таълим берган эди. Зеро, фақат шу негизда қолоқ аграр мамлакатни илғор индустриал давлатга айлантириш мумкин эди.

Совет халқи томонидан ленинча фан-техника тараққиёти ғоясининг амалга оширилиши, КПССнинг бу йўлдаги астойдил куч-ғайрати мамлакатимизнинг улкан иқтисодий ўсишини таъминламоқда.

Шундай бўлса-да, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш проблемаси ҳали ҳеч қачон ҳозиргидек ўткир ва кескин бўлиб турмаган эди. Бунинг боиси шундаки, мамлакатимизда экономика самарадорлигини ошириш, резервларни излаб топиш, халқ фаровонлигини ошириш, хизмат кўрсатиш соҳасини анча кенгайтиришга доир масъулиятли вазифаларни ҳал этиш лозим бўлмоқда.

Фан-техника масалалари юзасидан КПСС Марказий Комитетида 1985 йил июнь ойида ўтказилган кенгашда худди шу ҳақда гап борди. Унда халқ хўжалигини ўстириш суръатларини шунчаки ошириш ҳақида эмас, балки ривожланишимизнинг янги сифати тўғрисида, стратегик муҳим йўналишларда тезроқ олға силжиш, ишлаб чиқариш структурасини қайта қуриш, интенсивлаш йўлига ўтиш, хўжалик механизмини, бутун бошқариш системасини чуқур қайта қуриш зарурати алоҳида уқтирилди.

Бизнинг иқтисодий ривожланишдаги муваффақиятларимиз шак-шубҳасиздир. Бу муваффақиятларни ҳамма эътироф қилган. Бунда социализмнинг, планли экономиканинг афзалликлари яна бир бор намоён бўлди. Бироқ 70- ва 80-йилларнинг бошларида иқтисодий ривожланишда муайян қийинчиликлар вужудга келди. Бу қийинчиликлар структура сиёсатида, бошқарув форма ва методларини, хўжалик фаолияти психологиясининг ўзини қайта қуриш соҳасида ўз вақтида қатъият кўрсатилмаганлиги сабабли келиб чиқди.

Мамлакат тараққиётини жадаллаштириш вазифаси ҳозир биринчи даражали сиёсий, иқтисодий ва социал аҳамият касб этди. Бу вазифани рўёбга чиқариш— ҳеч кечиктириб бўлмайдиган, умумпартиявий, умумхалқ ишдир. Мамлакат социал-иқтисодий ривожланишини жадаллаштиришнинг КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил январь ва июнь Пленумлари ишлаб чиққан стратегиясини амалга оширишда ўн иккинчи беш йиллик алоҳида роль ўйнайди.

КПСС ишлаб чиқарувчи кучлар, фан ва техника ривожланишини, жамият олға томон ҳаракатининг ҳар бир босқичида ҳал этаётган вазифаларни чуқур илмий умумлаштириш асосида фан-техника тараққиётининг бош йўналишларини белгилаб бермоқда. Эндиликда бу йўналишлар ишлаб чиқаришни автоматлаштириш, компьютерлар ва роботларни ниҳоятда кенг қўлланиш, эпчил ишлаб чиқариш системаларини жорий этиш, атом энергетикаси ва биотехнологияни янада ривожлантириш, хусусиятлари аввалдан белгилаб бериладиган материаллар олиш, чиқитсиз ва энергия тежайдиган технологияларни жорий этишни кенгайтириш, қўл меҳнатини камайтирадиган комплекс механизацияни жорий этишдан иборатдир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукумати келажакка мўлжаллаб тузилган ҳамда фан-техника тараққиётини тезлатишга қаратилган тадбирлар комплексини амалга оширмоқдалар.

Ўзбекистонда пахтачилик, мелиорация ва сув хўжалиги, саноат ва қурилиш соҳаларига доир бир қатор илмий тавсиялар ишлаб чиқаришга топширилади. Кукунли металлургия, қуёш энергиясидан фойдаланиш, робот техникасини қўлланиш, металларни емирилишдан сақлаш янада ривожлантирилади. Янги техника ва технологияни қўллаш бўйича 497 та тадбирни амалга ошириш, 109 та участка, цех ва ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш, 180 та механизациялашган ва автомат линияларни ўрнатиш кўзда тутилмоқда. 13 та автоматлашган бошқарув системаси, 15 та ҳисоблаш комплекси ишга туширилади, халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида электрон-ҳисоблаш машиналарини қўллаш кенгайтирилади.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ автоматлаштириш ва механизациялаш иш жойларини тубдан ўзгартиради. Меҳнатни янада унумдор, ижодий, жозибали қилади. Бу партия қўйган энг муҳим социал вазифалардан биридир. Автоматлаштириш даражаси халқ хўжалигида ўртача икки баравар ошади. Саноат технологияси жараёнларини бошқаришнинг 5 мингга яқин автоматлаштирилган системасини жорий қилиш кўзда тутилган. Саноат роботлари парки 3 баравар ошади.

Ўн иккинчи беш йилликда электрон-ҳисоблаш машиналарининг супер ЭҲМлардан тортиб, мактаб таълими учун мўлжалланган айрим хилларигача ҳамма даражадаги янги авлодларини яратиш ва ўзлаштириш кўзда тутилган. Ҳисоблаш техникаси воситаларини ишлаб чиқариш умуман 2,3 баравар кўпаяди. СССРда ишлаб чиқаришни реконструкциялаш ва техника жиҳатидан қайта қуроллантиришга 200 миллиард сўм — бундан аввалги 10 йилда сарфланганига қараганда кўпроқ маблағ сарфланади.

Партия биринчи галда фан-техника тараққиётини белгилаб берувчи тармоқларни, аввало машинасозлик, электроника ва бошқа тармоқларни ривожлантиришни, кўплаб капитал маблағ сарфлаш структурасини такомиллаштириш тадбирларини белгилади. Ишлаб турган корхоналарни ғоят қисқа муддатда техникавий реконструкциялашни амалга ошириш мўлжалланмоқда.

Фан-техника тараққиётини тезлаштирувчи омиллардан бири машинасозликдир. Ўзбекистон кўп тармоқли машинасозлик комплекси салкам 300 та металлга ишлов бериш заводига эга бўлиб, шунинг 70 таси 16 та тармоқ Иттифоқ министрликлари системасига кирадиган корхонадир. Республикада 14 та давлат конструкторлик-технологик бюроси ишлайди, улар пахтачилик, пахта тозалаш саноати, ирригация ва мелиорация, асбобсозлик ва бошқа тармоқлар учун машиналар яратади, машинасозлик билан боғлиқ 10 дан зиёд илмий-тадқиқот, лойиҳалаш институтлари ишламоқда. Республикамизда машинасозликнинг ривожланиши умумиттифоқдагига нисбатан анча орқада қолмоқда.

Бутуниттифоқ меҳнат тақсимотида Ўзбекистон экономикасининг регионал хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда пахтачилик соҳасида, аввало ғўзанинг интенсив типдаги серҳосил навларини яратиш, пахта етиштиришнинг принцип жиҳатидан янги агротехника усуллари ва воситалари, юксак унумли машиналар комплексини яратиш ҳамда уни териб олишни механизациялашни таъминлаш бўйича илмий-тадқиқот ишларини илдам ривожлантириш кўзда тутилмоқда.

Шу билан бирга дон, боғдорчилик, узумчилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, чорвачилик маҳсулдорлигини кескин ошириш проблемаларига доир тадқиқотлар янада ривожлантирилади.

Ўн биринчи беш йилликда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси бўйича сарф харажатлар ажратилган маблағлар самарасидан анчагина ортиб кетган, янгиликларнинг ишлаб чиқаришга жорий этилиши керак бўлганлари тўхтаб қолган ёки паст даражада ишлатилган, Ўзбекистон Компартияси

• Амалдаги интернационализм

ЕЛКАМА-ЕЛКА

◆ ҚОЗОҒИСТОННИНГ ҚОРАЧИҒАНОҚ КОНЛАРИНИ ЎЗЛАШТИРИШДА ҚАТНАШАЁТГАН ЮРТДОШЛАРИМИЗ ҲАҚИДА ҲИКОЯ

Махсус билим юртини битириб, электрчи мутахассислигини эгаллаган Жўра турли корхоналарда ишлаб кўрди. Аммо иши юришмади. У 1966 йилнинг баҳорида Нефтобод пармалаш бирлашмасига ишга кирди. Унинг чинакам ишчилиги худди шу ердан бошланди. Пармаловчиларнинг шарафли ва ўта оғир меҳнати куч-ғайратга тўлиб-тошган йигитни ўзига жалб этди.

Касбдош устозларининг маслаҳати билан Жўра 1973 йили Қўқондаги нефть техникумига ўқишга кириб, уни муваффақиятли тугатди. Ўрта бўйли, қотмадан келган, истараси иссиқ чайир йигит ўз тақдирини кончилик иши билан умрбод боғлади.

Бир вақтлар «адашмай уйни топиб келармикан?» деб мактабдан келишини илҳақ кутган Турсуной ая ўғлининг ҳаётда, касб танлашда хато қилмаганини, ер қаърида яшириниб ётган конларга тиғ уришда адашмаётганини кўролмади. Афсус, ўғлининг ёз жазирамаси-ю, қаҳратон қишнинг суяк-суякдан ўтадиган совуғига қарамай Тожикистон тоғларидан тортиб, Ўзбекистон ва Туркманистон чўллари-ю Қозоғистон даштларигача бўлган ерларда қанчадан-қанча кон қудуқларини кавлаб қўйганини кўрмади она.

Аммо буларни ота кўрди. Ўғлидан миннатдор Юсуфжон ака, кичик ўғли Содиқжонга касб танлаш кезида Жўра изидан кетишни маслаҳат берди. 1978 йили пармаловчига ёрдамчилик касбини эгаллаган Содиқжон Жўра билан ёнма-ён меҳнат қила бошлади.

Инсон умрининг мазмуни ҳужжатларда қайд қилинган йиллар эмас, балки унинг элу юрт равнақи, Ватан қудрати, халқ фаровонлигини ошириш йўлида қилган ишларидир. Биз олим ҳақида гапирар эканмиз, унинг ёзган илмий асарлари, ихтиролари ва кашфиётлари ҳақида тўхталамиз. Гап қурувчи ҳақида кетса, тиклаган уй-жойларию иншоотларини эслаймиз, албатта. Хўш, бизнинг қаҳрамонимиз Жўра ўзининг иш фаолиятида нима қилди? Пармаловчиларнинг иши бир меъёрда олиб бориладиган, кун сайин қайтарилаверадиган оддий жараён эмас. Бунда пармалаш станогини идора қилувчи пультни қўлда тутиб турган пармаловчи ер қаърида, беш километр чуқурликдаги қудуқда ишлаётган бурғунинг ҳаракатини сезиб, ернинг «нафас олиши», гирдим лагандек роторнинг айланишидан тўғри хулоса чиқариши керак. Акс ҳолда, бир неча дақиқа ичида ойлаб қилинган меҳнат чиппакка чиқиши, қилинган миллионлаб сўм харажат йўқ бўлиб кетиши турган гап.

Ҳозир қирқ бешга борган, бутун куч-қудратини, ёшлигини тоғу тошда, чўлу даштда ўтказган Жўра Олимов 1986 йил баҳоридан бошлаб Қорачиғаноқ конларида ишламоқда. Бу пармаловчининг КПСС XXVII съезди чақириғига амалий жавоби эди. Чунки съездда Қорачиғаноқ конини тезлик билан ўзлаштириш катта вазифа қилиб қўйилганди. Бу конни ўзлаштиришда ишлаётган 700 дан ортиқ ўзбекистонлик йигитлар орасида Жўранинг ҳам ўз ўрни бор.

Биз Жўра ишлайдиган пармалаш майдонида бўлдик. Келган кунимиз 5 даража совуқ эди. Икки кун ичида ҳарорат 25 даражагача пасайиб кетди. Бунинг устига кишини қулатгудек кучли шамол тинмас эди. Пармаловчидан ўз ишлари хусусида гапириб беришни илтимос қилдик. Жўра болалардек қазариб кетди.

— Нимаям дердим. Ҳамма қатори ишлаяпман. Эсимни танибманки қудуқ пармалайман, — деди у қимтиниб. — Кўзга кўринарли иш қилмаган бўлсам...

Шундай деди-да, гайкани бурай бошлади.

Жўра Олимов билан кўп йиллар турли жойларда елкама-елка туриб ишлаган слесарь Мансуржон Матқобулов ва пармаловчи Носиржон Турсуновлар вахта муддатидаги ишларни бажариб бўлгач, Олимовга берган саволимизга жавоб беришга ҳаракат қилишди. Жўра Олимов Тожикистоннинг Роват, Конибодом, Ниёзбек, Супатоғ конларида, Ўзбекистоннинг Шўртан газ конларида ўттиздан ортиқ қудуқ пармалаган. Ҳозир Қорачиғаноқда довруғ қозонди. 1987 йилнинг сентябрида ушбу майдонда бўлиб 5115 метрли чуқурликда пармалаш ишларини адо этди. Ваҳолонки, бу майдонда оренбургликлар (Қорачиғаноқ пармалаш бошқармаси) ва қозоғистонликлар (Оқсой пармалаш бошқармаси) пармалашдаги бундай чуқурликка бизнинг вакилимиздан кейин — яқинда етишди. Жўра эса ўта чуқурликдаги биринчи қудуқни сентябрь ойидаёқ топшириб, иккинчи қудуқни пармалашга ўтди.

— Жўра Олимов топширган 324-қудуқни пармалаш ишлари 1,5 йил ичида бажарилди, — деди мамнуният билан Ўзбекистон пармалаш бошқармасининг бошлиғи Владимир Мустафоев. — Бунда биз қудуқ пармалашга лойиҳада кўрсатилган 6 миллион 660 минг ўрнига 5 миллиону 400 минг сўмгина сарфлаб, 1 миллиону 260 минг сўм тежаб қолдик.

— Иккинчи қудуқни пармалаш ишларини қачон тугаллайсиз? — сўраймиз Ж. Олимовдан.

— Бу қудуқни ҳам муддатидан анча илгари топшириб, бир миллион сўмдан ортиқ иқтисодий тежам олиш ниятидамиз, — деди у. Унинг гапида жон бор. Чунки унинг бригадаси 1987 йил пармалаш планини юз эллик фоиз, меҳнат унумдорлигини эса қарийб икки юз фоиз қилиб бажарган.

У қазиган қудуқларнинг жами чуқурлиги 90 минг метрдан ортиқ. Бу кўпмиозми? Агар кунига 500—1000 километр масофа босиб ўтадиган транспорт ходимлари хизмати билан таққосласак, бу жуда оз. Лекин соатига ярим метрдан бир метргача қудуқ пармалаётган кончилар меҳнати билан солиштирсак, бу — жуда салмоқли рақам. Бурғу ўрта ҳисобда соатига 1 метр тезликда ва худди электрон соат сингари тўхтамай, бир йўсинда кеча-кундуз 24 соат ишласа, 90 минг метрли қудуқни пармалаш учун тахминан бригадага 4 минг кеча-кундуз вақт керак бўлар эди. Бу вақт ичида пармалаш бригадаси ухламаслиги ва отпускага чиқмаслиги керак. Агар инсоннинг жисмоний ҳолатларини, табиатнинг нотўкис шароитларини ва техниканинг тўхтаб қолиш ҳодисаларини ҳисобга олсак, Жўра Олимов меҳнати нечоғли салмоқли эканини кўз олдимизга келтиришимиз мумкин.

Бригада билан хайрлашдик. Тун қоронғусини ёритиб турган уфқдаги вишкалар Қозоғистоннинг Қорачиғаноқ пармалаш майдонида меҳнат қилаётган юртдошларимиз жасоратидан ҳикоя қилаётгандай эди.

Аъзам АЗИМОВ,
кончи инженер.
Қозоғистон ССР.

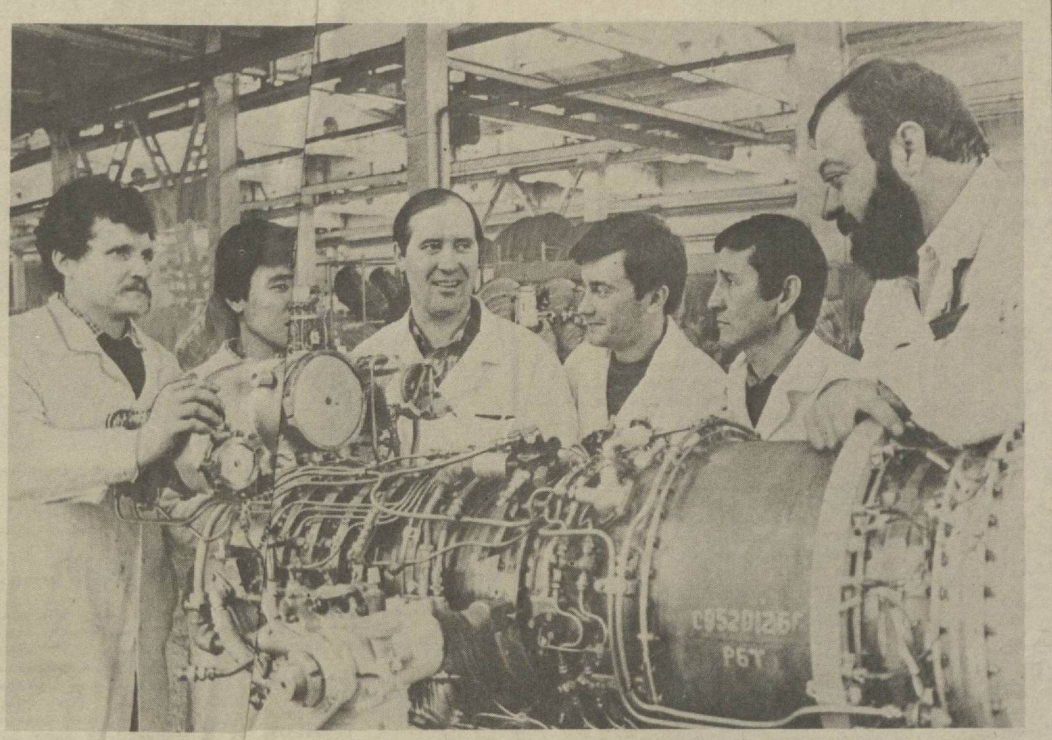

Дўстлик, ҳамжиҳатлик бор жойда меҳнат қилиш гаштли ва мазмунли. Ишнинг баракаи ҳам, муваффақиятнинг мезони ҳам ниятларнинг муштараклигидан, интилишларнинг уйғунлигидан. Буни граждан авиациясининг Тошкентдаги 243-авиаремонт заводи двигателлар цехининг коллективи жуда яхши билади. Зеро, турли миллат вакиллари бир ёқадан бош чиқариб, бир жон-у бир тан бўлиб меҳнат қилаётганликлари туфайли уларнинг зафарлари тобора қувончли бўлмоқда. Ойлик ва квартал планлари мунтазам ошириб бажариляпти.

СУРАТДА: интернационал цехнинг Александр Шестаков (чапдан учинчи) бош бўлган илғор ремонтчи ёшлар бригадасини кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотоси.

• Хоразм — Чита

Алоқалар мустаҳкамланмоқда

Хива районидаги Фрунзе номли колхоз меҳнатчилари бир неча йиллардан бери «Читаагропромстрой» бирлашмаси билан иқтисодий ва дўстлик алоқаларини мустаҳкамламоқдалар. Колхознинг Йўлдош Эрнафасов бошлиқ 11 кишилик қурувчилар коллективи 1987 йил баҳорида Читага бордилар. Хиваликлар Кирин районидаги хўжаликлараро механизациялашган кўчма колоннада 7 ой ишладилар. …ров номли колхозда автотрактор парки, чўпонлар уйи, район марказида уч қаватли шифохона қурилишида қатнашдилар. Ойига 35—400 сўмдан маош олишди.

Бундан ташқари, коллектив ўз қадрдон колхозига 400 кубометр ёғоч-тахта жўнатди. Коллективнинг Олим Отажонов, Комил Оллаберганов сингари қурувчилари бошқаларга намуна бўлдилар. Моҳир қурувчи Маткарим Панаев икки йил Чита области қурилишларида ишлаган. Бу йил ҳам Читага бориб ишламоқчи.

Ҳамкорлик шартномасига содиқ Фрунзе номли колхоз меҳнаткашлари читалик қардошларига ўз заводларида ишланган мева-сабзавот консерваларидан тез-тез жўнатиб туришибди.

Б. ЖУМАНИЁЗОВ.

Дунё воқеалари

«ФРЕНДШИП ФОРС»: ЯХШИ НИЯТЛИ ЭЛЧИЛАР

Апрель ойининг бошларида Ўзбекистон Америкадаги «Френдшип форс» («Куч-қудратимиз дўстликда») ташкилотидан меҳмонларни кутиб олади.

«Френдшип форс» фаолияти унинг программасида қатнашувчиларга дунёдаги одамлар бир-биридан фарқ қилишидан кўра, бир-бирига кўпроқ ўхшашиб кетадилар, деган хулосага келишига имкон беради. Бу кашфиёт ҳозир биз яшаб турган дунёга қараганда анча кичик бўлган қандайдир бир дунёни очадики, бу дўстларимиз дунёсидир».

Ташкилот президенти Жоржия штатидаги атланталик доктор Вэйн Смит ана шундай деган. Бундан чамаси ўн йил муқаддам тузилган «ФФ» ташкилотининг мақсади оддий ва олижанобдир. У тинчликни мустаҳкамлаш — ҳукуматларнинггина бурчи бўлиб қолмай, айни вақтда ҳар бир кишининг ҳам бурчидир, деган халқ дипломатияси принципини қарор топтиради. Ташкилот ўз муносабатларини ўрнатган қирқдан ортиқ мамлакатдан бирига «яхши ниятли элчилар» сифатида сафар қилишни истовчиларни бирлаштирмоқда. Бу кишилар уларни қабул қилишни хоҳлаган оилаларда меҳмон бўладилар, мамлакат бўйлаб саёҳат қиладилар, тинчлик ҳаракатларида қатнашадилар. Бундай шахсий алоқалар, деб ҳисоблашади «ФФ» аъзолари, ҳар хил фикрдаги ва ёшдаги кишиларни бир-бирига дўстлаштиради, масофаси, маданияти, тили ёки сиёсий тафовутларига боғлиқ тўсиқларни йўқотади.

«Френдшип форс» программаси АҚШда ва кўпгина бошқа мамлакатларда тез орада шуҳрат қозонди. «ФФ» ташкилоти иштирокида 100 мингга яқин киши дўстлик тадбирлари ўтказди. Жамиятнинг клуб ва бўлимлари ҳозирги вақтда 44 та штатда ишлаб турибди.

Бу ташкилот ўз олдига ҳеч қандай олди-сотди мақсадини қўйган эмас. Унинг ходимлари штати ҳам катта эмас ва минглаб кўнгилли ёрдамчиларга эга. Ташкилот раҳбарларининг таъкидлашича — «ФФ» АҚШ ҳукуматидан тортиб ҳеч қандай ҳукумат билан, бирон бир сиёсий партия билан расмий алоқа боғламаган.

1985 йилдан бошлаб совет дўстлик жамиятлари иттифоқи билан «Френдшип форс» ташкилоти ўртасида муносабатлар ўрнатилган. Мазкур ташкилотлар мунтазам делегациялар юбориб туриш тўғрисида шартлашиб олганлар. Шу йил январь ойида «ФФ» ташкилотининг таклифига биноан, ўзбекистонлик бир гуруҳ кишилар ҳам Вашингтон, Нью-Йорк шаҳарларида, Вашингтон ва Теннесси штатларида меҳмон бўлдилар.

— Бизни жуда самимий кутиб олишди, — деди ЎзТАГ мухбирига Америкадан қайтиб келгач, Ўзбекистон делегациясининг раҳбари, республика Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, Ўзбекистон Давлат агросаноат комитетининг раиси И. Ҳ. Жўрабеков. — шундай маршрут танланганлиги тасодифий эмас эди. Чунки Вашингтон штатининг пойтахти — СИЭТЛ Тошкент билан биродарлашган шаҳар.

Ўзбекистон делегацияси аъзолари оддий америкаликларнинг оилаларида меҳмон бўлдилар, уларнинг кўпчилиги совет кишилари билан биринчи бор учрашдилар. Американиклар ҳам, меҳмонлар ҳам бир-бирлари ҳақида, мамлакатларимиз тўғрисида кўп нарсаларни билиб олишди. Ҳамма шаҳарларда совет делегацияси шарафига дўстлик кечалари ва концертлар уюштирилди. Маҳаллий матбуот республикамиз делегациясини қабул қилиш билан боғлиқ ҳамма тадбирларни кенг ёритиб турди.

Мана энди «Френдшип форс» ташкилотининг холис ниятли элчилари Ўзбекистонга биринчи бор ташриф буюрадилар. Американиклар Самарқанд, Бухоро ва Тошкентда бўлиб, меъморий ёдгорликлар билан танишадилар, корхоналар ва хўжаликларга борадилар, республика жамоатчилиги вакиллари билан учрашадилар. Улар ўзбек оилаларида ҳам меҳмон бўладилар.

Ўзбекистонимизга хуш келибсиз, дўстлар!

И. ХИСОМОВ,
ЎзТАГ мухбири.

ЁЗУВЧИЛАР УЧРАШУВИ

ҚОҲИРА. ТАСС мухбири Р. Орестов хабар беради: ҳозирги жамиятда адабиётнинг бунёдкорлик ва тарбиявий аҳамияти Совет ва Миср ёзувчиларининг якшанба куни Қоҳирада ўтказилган ижодий учрашувининг асосий мавзуи бўлди. Яқинда қайта очилган совет маданият марказида Мисрнинг атоқли сўз усталари: Жамол ал-Гитани, Муҳаммад ал-Ҳаммамси, ёш муаллифлар, шунингдек журналистлар йиғилдилар. Улар бу ерга келган совет ёзувчилари делегацияси аъзоларининг нутқларини катта қизиқиш билан кутиб олдилар. Делегация составида Расул Ҳамзатов, Анатолий Софронов, СССР Ўрта Осиё республикаларининг ёзувчилари, СССР Маданият министрлигининг вакиллари бор эди.

Совет адиблари мисрлик ҳамкасбларига Совет Иттифоқида бўлаётган қайта қуриш ҳақида, бу қайта қуриш уларнинг ижодий фаолиятига қандай таъсир кўрсатаётганлиги тўғрисида гапириб бердилар. Тарихий ҳақиқатнинг тикланиши ва ўз фикрингни ошкора айтиш имконияти, деб уқтирди. Р. Ҳамзатов, ёзувчилар, шоирлар ва драматургларни илҳом билан ижодий меҳнат қилишга ундамоқда. Қайта қуриш, шубҳасиз, совет маданияти ва санъати арбобларининг бошқа мамлакатлардаги, шу жумладан, Миср Араб Республикасидаги ҳамкасблари билан алоқаларни кенгайтириш ва кучайтиришга кўмаклашади.

Миср халқи 1952 йил революциясидан сўнг СССРнинг дўстона ёрдамида мамлакат мустақил экономикасини шакллантириш ва миллий маданиятни ривожлантириш учун асос солинганлигини яхши эслайди, деб таъкидлади атоқли публицист ва жамоат арбоби, Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги Миср комитетининг раиси Аҳмад Ҳамруш. Мисрликлар икки давлат жамоатчилиги ўртасида қайта йўлга қўйилган алоқаларни табрикламоқдалар ва турли соҳаларда икки халқ ҳамкорлигини мустаҳкамлашга интилмоқдалар.

ГАЗЕТХОН ХАБАР ҚИЛАДИ:

Қулайлик

Яқинда Андижонда пулли поликлиника ташкил этилди. Унинг қошида физиотерапия, электрокардиография ва диагностика лабораториялари мавжуд бўлиб, медицина ихтисоси бўйича ўндан зиёд мутахассис беморларни қабул қилмоқда. Поликлиникада профессор ва доцентлардан консультация олиш мумкин.

У. АМИНОВ.

Янги дорихона

Охунбобоев районидаги А. Ниёзов номли совхознинг «Пахтакор» бўлимида янги дорихона ишга туширилди. Бундай қулайликдан барча миннатдор.

Т. ТЕШАБОЕВ,
А. Ниёзов номли совхоз ишчиси.

СЎРАЙДИ:

Китоб-дафтар қаерда?

Очиғини айтганда, кейинги пайтда болаларимизга керакли ўқув қўлланмалари топиб беролмай қийналяпмиз. Ҳаттоки оддий дафтарни ҳам излаб, бормаган жойимиз қолмаяпти. Гулистон, Ховос, Ульянов шаҳарларига неча бор қатнадик. Йўқ. Кошкийди, бориш-келиш осон бўлса.

Беш фарзандим мактабда ўқийди. Дарслиги етишмаганига яраша дафтари бўлсайди. Дарсликлар магазинларда сотилган вақтларда ҳеч қандай муаммо йўқ эди. Наҳотки фарзандларимизнинг билимли бўлиши учун зарур дафтар-китоб топилмаса?

Р. ЙЎЛДОШЕВА,
Зомин район «Хоразм» совхози. Қаҳрамон она.

ТАКЛИФ КИРИТАДИ:

Ҳафталик кундалик

Ўттиз саккиз йилдан бери ўқитувчилик қиламан. Мен кейинги йилларда ўқувчиларни ҳафталик кундалик дафтари тутишга ўргатмоқдаман.

Бундай дафтарни ўқувчиларнинг ўзи тайёрлайди. Унинг иккинчи ва учинчи саҳифалари кундаликдаги ёзувларнинг ўзи, кейинги варақларда эса «Ҳамкорлик саҳифаси» ўрин олади. Бунда ўқувчилар комитети ва синф раҳбари кундалик дафтар эгасининг билими, тарбияси, ташаббуси, қолоқлиги ҳақидаги фикр-мулоҳазаларни қайд этади. Уни ўқиган ота-она фарзанди номидан ўқитувчиларга ташаккур айтади ёки яхшироқ эътибор беришларини сўраб «Ҳамкорлик саҳифаси»ни тўлдиради. Бу мактаб ва оила ҳамкорлигини янада мустаҳкамлайди.

Б. МИРЗАЖОНОВ,
Пахтаобод районидаги 28-мактаб ўқитувчиси.

МАҚСАД МУШТАРАК

К. Д. Ушинский номидаги ўқитувчилар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш марказий институтида таълим олиш жараёнида биз бир қатор қўлланмалар билан танишдик. Улар орасида кекса маорифчи Р. Усмоновнинг «Ўқувчиларни В. И. Ленин ҳаёти намунасида тарбиялаш рисоласи, «Мактабшунослик» ҳамда бошланғич синфлар учун музика, тасвирий санъат ҳақидаги китоблар ҳам бор эди. Улар биз учун жуда зарур ва фойдали қўлланмалар экан. Бироқ мазкур китоблар нима учундир оз миқдорда нашр этилган. «Ўқитувчи» нашриёти шундай зарур қўлланмаларни қайта нашр қилишга бефарқ қарамас, деб ўйлаймиз. Ахир, ҳаммамизнинг мақсадимиз бир-ку.

Ш. ИРИСБОЕВ.
Наманган область, Поп районидаги 44-мактаб.
(Хатга яна ўн икки киши имзо чеккан).

ТАНҚИД ҚИЛАДИ:

Ажиб манзара

Олот район касалхонаси болалар бўлимида тўққиз ойлик болам билан ётиб даволандик. Шифокорларга мин[натдорман], раҳмат. Яхши қарашди.

Бироқ бир манзара кўз ўнгимдан кетмайди… куни охирида шиф… ҳамширалар, санитар… тиб, навбатчилар … Тушунишимча, улар… га кечки ва эртал… жалар қилиши, б… залигига қар… суски, бу е… нитаркалар … «касб»ни ол… Улар бола… «зарур на… да, палата… зандига қ… тозалатти… Ҳамма… ки, бо… овқат к… сам, ов… атайин … Чунки … ҳаттоки … дан оз… кўрдим… римга: … бўлим … десам … тоб б… кўз-к… анд… ма… ҳа…

ШОНЛИ АНЪАНАЛАР РУҲИДА

Самарқандда бўлиб ўтган «Социалистик Ватаннинг жанубий сарҳадлари соқчилигида 70 йил» мавзусидаги конференцияда ёшларни совет кишилари кекса авлоди шонли жанговар анъаналари асосида ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялашни янада яхшилаш масалалари муҳокама қилинди. Конференциянинг ташкилотчилари — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети лекторлар группасининг аъзолари, олимлар, ҳарбий бошлиқлар, Ўзбекистон ССР «Билим» жамиятининг лекторлари армияга чақирилувчи ёшларга, ҳарбий ватанпарварлик билимларининг пропагандистларига ҳозир 70 ёшга тўлаётган Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи тарихи ва округ жангчиларининг жанговар хизматлари ҳақида сўзлаб бердилар.

Конференция арафасида унинг ташкилотчилари Самарқанд, Каттақўрғон, Жомбой, Ургут районларида бўлиб, ёшлар билан учрашдилар. Йигитларнинг СССР Қуролли Кучлари сафида қиладиган хизматлари, уларнинг умумтаълим ва жисмоний тайёргарлигини, рус тилини ўрганишини яхшилаш зарурлиги ҳақида гап борди. Ҳарбий ватанпарварлик ишида қишлоқ пропагандистларига методик ёрдам берилди.

(ЎзТАГ мухбири).

Чорбоғ уйлари

Жиззахдаги 1-қурилиш материаллари комбинатида чорбоғ уйлари тайёрлаб чиқарила бошланди. Бундай уйларнинг керамзит-бетон деворлари қишда совуқ, ёзда иссиқ ўтказмайди.

Бу уй харидорга атиги 2200 сўмга тушади. Ана шу нархга уйни элтиш ва участкада монтаж қилиш, мебелларини ўрнатиш ва ҳатто калитини эгасига топшириш ҳам киришини назарда тутсак, унчалик қиммат эмас.

(ЎзТАГ).

«Газетхон сўз сўрайди» рубрикаси остида берилган материаллар изидан

«БИЗГА КИМ ХИЗМАТ ҚИЛАДИ?»

Газетанинг шу йил 2[illegible] январь сонида Жомбой район марказий маиший хизмат кўрсатиш уйи тикувчиси Гулсара Раҳмонованинг юқоридаги сарлавҳали мақоласи босилган эди. Унда муаллиф самарали ишлаш учун етарли шароит яратилмаганлиги ва бошқа муаммолар хусусида фикр-мулоҳазалар билдирган эди.

Ушбу мақола юзасидан ЖОМБОЙ РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИдан шундай мазмунда расмий жавоб олинди:

— Мақола район аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси билан биргаликда муҳокама қилинди. Унда баён этилган фактлар тасдиқланди. Маиший хизмат кўрсатиш комбинати иситиш системаси ремонт қилинди. Маиший хизмат кўрсатиш уйини капитал ремонт қилиш юзасидан лойиҳа-смета ҳужжатлари тайёрланди ва 8000 сўм маблағ ажратилди. Ремонт тугаллангандан сўнг маиший хизмат кўрсатиш уйи ходимларининг дам олиш хонаси жиҳозланади.

Марказий Комитетининг V, VI пленумларида республика Фанлар академияси, олий ўқув юртлари, илмий-текшириш институтлари қайта қуришга изчиллик билан ўтмаётганликлари кўрсатиб ўтилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган IX пленуми қайта қуриш шароитида республикамизда фан-техника тараққиёти борасидаги ишларнинг аҳволини атрофлича ва чуқур таҳлил қилди.

Ўтган йили саноат корхоналарининг 53 проценти янги техникани жорий этишни уддалай олмади. 96 та роботлаштирилган технология комплексининг 20 проценти ишламади. Енгил ва Озиқ-овқат саноати машинасозлиги, Рўзғор асбоблари министрлиги ҳамда Қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлиги корхоналарида рақамли программа билан бошқарилаётган ускуналардан 70—80 процент, Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлиги, Мебель саноати министрлиги корхоналарида 60 процент фойдаланилмоқда. Республика машинасозлик корхоналарининг атиги 19 таси жаҳондаги техникавий даражага мос келадиган маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

Республика Фанлар академияси, В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги фанлар академиясининг Ўрта Осиё бўлими ва министрликлар хўжаликлар билан, ишлаб чиқаришни илмий тадқиқотлар билан бирга қўшиб олиб боришга камроқ аҳамият бермоқда. Ўзбекистонда пахта теримини механизациялаш асосий масала бўлиб қолмоқда.

Фан ва техника тараққиёти совет жамиятининг янада юксалиши, экономикани интенсивлаш йўлига ўтказишни тезлатиш проблемаларини ҳал этишга хизмат қилмоғи керак. Ана шу вазифалардан келиб чиққан муҳим илмий-техника проблемалари бўйича аниқ мақсадга қаратилган комплекс программаларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, янги техникани барпо этиш ва ўзлаштириш муддатларини жиддий равишда қисқартиришни таъминлаш, фан билан ишлаб чиқаришнинг ўзаро алоқасини кучайтириш, илмий-тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик ташкилотларининг моддий-техника ва тажриба ишлаб чиқариш базасини мустаҳкамлаш, тадқиқотларнинг йўналишини, илмий муассасаларнинг структурасини илмий-техника революцияси талабларига мувофиқ равишда оператив тарзда ўзгартириш, фан кадрлари тайёрлашни, малакасини ошириш ва аттестациядан ўтказишни такомиллаштириш, ихтирочилар ва рационализаторларнинг оммавий илмий-техника ижодкорлигини ривожлантиришга ҳар томонлама ёрдамлашиш кўзда тутилмоқда.

ҚАЙТА ҚУРИШ даврида фан ва техника тараққиёти социалистик демократияни янада кенгайтиришга актив ёрдамлашмоқда, жамиятни бошқаришда биринчи навбатда ишлаб чиқаришни, умуман, экономикани бошқаришда меҳнаткашларнинг иштироки имкониятларини кенгайтирмоқда.

Республикадаги кўплаб корхоналарнинг коллективлари Волжск автомобилсозларининг фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этишни жадаллаштириш, шу асосда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш борасидаги ватанпарварлик ташаббусларини қўллаб-қувватладилар. ВАЗ меҳнатчилари 1990 йилда ўн иккинчи беш йилликнинг контрол рақамларидан ошадиган марраларни эгаллаш мажбуриятини қабул қилдилар. Республикамизда ушбу ташаббусни биринчи бўлиб К. Е. Ворошилов номли «Ташсельмаш» заводи коллективи қўллаб-қувватлади. Чирчиқ трансформатор заводи, Наманган абрли газламалар шойи тўқиш комбинати, СССР 50 йиллиги номли «Тошкент трактор заводи», «Средазкабель» ва бошқа корхоналар коллективлари уларнинг ибратига эргашдилар.

Партия ёшларни техника ижодкорлигига жалб қилиш ҳақида алоҳида ғамхўрлик кўрсатмоқда. СССРда ёшларнинг техника профилидаги 123 мингта ижодий бирлашмаси, клуб ва тўгараклари, ёш рационализаторларнинг 26 мингта мактаби ишламоқда. Мамлакатдаги ҳар тўрт ихтиродан бирини ёшлар яратяпти. Ёш ихтирочиларнинг ҳар бешгадан биттаси — мактаб ўқувчисидир.

Ўзбекистонда илмий-техника жамияти аъзоларининг сафи 350 мингдан ошиб кетди. Республика илмий техника жамиятлари фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлашда, тадқиқотлар ва лойиҳа ишларининг муддатини қисқартиришда, халқ хўжалигида унинг натижаларидан фойдаланишда самарали ишларни амалга оширмоқдалар. 1987 йил давомида илмий-техника жамиятининг 3 мингдан ортиқ таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилиб, 1 миллиард сўмдан ортиқ иқтисодий самара олинди.

Партия иқтисодий ривожланиш динамикасини диққат билан кузатиб бориб, халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида КПСС XXVII съезди қарорларини бажаришга узоқ ҳозирланиб ўтирмай, зудлик ва уюшқоқлик билан киришилишига эришмоқда. Съезддан кейин ҳали кўп вақт ўтгани йўқ. Шу қисқа муддат ичида йиллар давомида тўпланган қолоқлик ва камчиликларни тугатиш қийин. Шундай бўлса-да, дастлабки ютуқлар кам эмас. Халқ хўжалигини ривожлантириш суръатларининг ошиш тенденцияси кўзга ташлана бошлади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев партиямизнинг 1987 йил июнь Пленумида: «Тўғаноқ механизми ҳали синдириб ташланган йўқ ва жадаллаштириш механизми билан алмаштирилгани йўқ. Меҳнаткашларнинг ишлаб чиқаришнинг соҳиби бўлиш манфаатдорлиги — энг муҳим манфаатдорлик социал иқтисодий тараққиётни ва фан-техника тараққиётини жадаллаштиришнинг ҳаракатга келтирувчи қудратли кучи эканлиги назарий ва амалий жиҳатдан шак-шубҳасиздир... фан-техника тараққиётини иқтисодий ўсишнинг асосий омилига айлантириш зарур», деб кўрсатди.

В. И. Лениннинг фанни ишлаб чиқариш эҳтиёжлари томон, ишлаб чиқаришни эса фан томон қатъий равишда буришга эриша бориш зарурлиги ҳақидаги ғояси ҳозирги кунда яна ҳам актуалдир. Бу эса фан, техника ва ишлаб чиқаришни бирлаштирувчи бўғинларни мустаҳкамлаш, барча прогрессив янгиликларни амалда тез рўёбга чиқариш учун шарт-шароитлар яратиш демакдир. Лениннинг совет экономикасини жаҳондаги энг самарали экономикага айлантириш ҳақидаги орзуси партия иродаси билан, фан-техника тараққиёти миллионлаб жонкуярларининг куч-ҳаракатлари билан ҳаётга татбиқ этилмоқда.

Партия экономикани бошқарувни такомиллаштириш, илмий-техника тараққиётини жадаллаштириш, умуман, халқ хўжалигини қайта қуриш юксалиш стратегиясининг асоси эканлигини кўрсатиб берди.

А. ЎРОЛОВ,
тарих фанлари доктори, профессор.

• Янги шеърлар

ШУҲРАТ,
Ўзбекистон ССР Халқ ёзувчиси

Календарь

Календарь тўпидан энг сўнгги варақ
Учмоқчи қуш каби боқиб турибди.
Дўстлари кетибди ташлашиб йироқ.
Билмайди қаерда мағрур юрибди!

Уларнинг кетидан кетади бу ҳам,
Бунинг ҳам тақдири улардек ёруғ!
Кўзида қайтадан ёришиб олам,
Ҳар они ўтади нур билан тўлиғ!

Ўрнига қўяман янги календарь,
Биттадан учириб бораман яна.
Ҳар бири бўлади умрлар қадар
Маъноли, шарафли, дардли, мардона!

Кунларга ортаман янги-янги юк,
Манзилга етади — шубҳа йўқ сира.
Баъзиси бўлади эҳтимол буюк,
Баъзиси бўлади оддий хотира.

Ва лекин ҳеч бири кетмайди беиз,
Гар ундан кундан-кун кетсак ҳам йироқ.
Ҳар они мен учун муқаддас, азиз,
Ҳар они йўлимда ёқилган чироқ!

Шу онлар йиғини бу умрим менинг
Шу онлар мазмуни ёниқ ҳаётим.
Манзили ёруғдир эрта кунимнинг.
Уфқни кўзлайди бу учқур отим!

Уфқлар ортидан ёришади уфқ,
Довонлар кетидан ўтилар довон.
Боқингиз, уфқда қип-қизил шафақ,
Демакки эрта ҳам яхши ва равон!

Уфққа тикилган кўзларим мағрур,
Эртанинг илинжи бугун онимда.
Эй, азиз дўстларим, қани бирга юр,
Қандай соз турсангиз қатор ёнимда!

Қўлларни тутайлик тетик ва маҳкам,
Кўзларни ниятдан узмайлик асло!
Оламни уйғотган бу мағрур қадам,
Ҳар қалбда туғдирсин ишонч, тасанно!

Қитъадан қитъага ўтсин нидоси,
Қалблардан гумбурлаб келсин садоси.
Биламан кишилар нурнинг шайдоси,
Мен ҳам ўша нурнинг доим фидоси!

Ҳеч қалбда сўнмасин умид шуъласи,
Ҳеч оннинг тушмасин зарра ҳам қадри!
Бахт учун туғилар одам боласи,
Мўъжиза яратур одамнинг марди!

Мард бўлиб туғилиб, бахт билан яшаб,
Истиқбол уфқига боқаман мағрур.
Ҳар куни янги мўъжиза бошлаб,
Йўлларга тўшайман олам-олам нур!

Календарь тўпидан энг сўнгги варақ
Турибди учмоқчи қуш каби боқиб.
Мен эса, янгисин қўлга оларок,
Орзулар қўйнида бораман оқиб...

Институтни соғиниб

Мен сени соғиниб, ёшлигим эслаб,
Қошингга келяпман йўрға от миниб,
Йўрға от елади манзилни кўзлаб,
Гоҳида ўтади бекатга қўниб!
Сен эса, фикримда турибсан тикка,
Ўйимдан ўтади ҳаммаси бир-бир:
Не етсин, азизам, гўзал ёшликка!
Ёшликдан нима бор беғубор, ўткир!
Беғубор ёшлигим йиллари эди,
Уфққа қадардик бедор кўзимиз.
Қўлдайди эртанинг олтин калити,
Бахт билан эш эди ҳар бир сўзимиз!
На чарчоқ билардик,
На ором, уйқу,
На емоқ-ичмоқда бирон ҳаловат!
Барчасин ўқишга қурбон қилардик,
Дер эдик шу умр ҳар вақт, ҳамма вақт!
Кийим-бош унчамас,
Одмироқ эди,
Эртага қўйилган орзу бир жаҳон!
Бахт ширин ва лекин йўл йироқ эди,
Олдинда турарди неча имтиҳон!
Имтиҳон тугарди, лекин чойчақа
Ортиқча яйрашга бермасди имкон.
Шундай ҳам тўпланиб чиқардик боққа,
Ёнларда бўларди дилкаш бир жонон!
Талаба йиллари,
Ёшлик йиллари
Орзуга, умидга тўла бир фасл.
Сен мендан йироқлаб кетганинг сари,
Яна ҳам азизсан,
Яна ҳам асил!
Мен сени соғиниб,
Йўрға от миниб.
Қошингга келяпман бекатма-бекат.
Узоқда турибсан жилмайиб, таниб,
Бағрингни кенг очиб, эй олий ҳиммат!

Дўст ҳақида

Дунёда дўстини топмаган одам
Саҳрога бемаҳал тушган томчи нам:
Йўқолиб кетади беному нишон,
На гиёҳ унади,
На унади дон!
Дўстликнинг қадрини билган ҳар одам,
Юраги покиза ва гавҳар одам.
Оламда яшайди мағрур, беармон,
Дўстлари доимо жонига дармон!
Бойликни орттирмоқ мумкин албатта,
Ва лекин чин дўстни топмаган одам
Ё нодон, ё хасис ва ёки латта
Ғарибдек бош қўяр ерга сўнгги дам!
Бош эгиб, дўстларга қилингиз таъзим,
Дўстликдир дунёда давлати азим!!

Тошкент денгизида ДОСААФ мактабида СССР Қуролли Кучларининг 70 йиллигига бағишланган Спартакиада ўтказилди. Мусобақада асосан ҳарбий хизматга чақирилувчилар ўзаро баҳслашдилар. Ёшлар ҳарбийлаштирилган эстафета, спорт тўсини, стол тенниси ва арқон тортиш бўйича куч синашдилар.

Суратда: ёшларнинг арқон тортиш баҳсларида.

А. КОШКИН фотоси (ЎзТАГ).

ИШЧИЛАР САЛОМАТЛИГИНИ ЎЙЛАБ

● СССР 60 йиллиги номли Марғилон «Атлас» ишлаб чиқариш бирлашмасида 850 минг сўм сарфланиб, соғломлаштириш профилакторийси қурилиб фойдаланишга топширилди.

Унда бир йўла 100 беморга медицина хизмати кўрсатилади. Даволаш хоналари энг замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланган. Балчиқ ва шифобахш сув бор.

А. ҚУТБИДДИНОВ.

• Журналларнинг янги сонларида

«МУХБИР»—«КОРРЕСПОНДЕНТ»

Журналнинг март ойи сони Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IX пленуми тўғрисидаги информацион билдириш билан очилади. КПСС Марказий Комитетида бўлиб ўтган учрашув ҳақида материал «Демократлаштириш — қайта қуришнинг моҳияти, социализмнинг моҳияти» сарлавҳаси остида босилган. Бу сонда газета, журнал ва нашриёт ходимларининг бир группасига «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган журналист» фахрий унвони бериш тўғрисидаги Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони, шунингдек, «Журналистика ташкилотлари[illegible] союз аъзоларини учётдан [illegible] ўтказишнинг тартиби тўғрисидаги Низом» ҳам берилган.

Полиграфия мутахассислари «Меҳнатига яраша ҳурмат», «Редакциянинг иш кунлари» рубрикалари остида берилган материаллар 8 Март — Халқаро хотин-қизлар кунига бағишланган.

Журналнинг бу сонида КПСС Марказий Комитетининг «СССР Журналистлар союзининг моддий базасини мустаҳкамлаш ва фаолият шароитларини яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорига ва СССР Министрлар Советининг фармойишига тушунтириш эълон қилинган.

«Қайта қуриш чорраҳаларида» рубрикаси остида Боғот район «Ленин йўли» газетаси редакторининг ўринбосари Р. Ҳасановнинг «Ҳақиқатни ёзайлик, принципиал бўлайлик» сарлавҳали мақоласи ўрин олган. «Ижодий учрашувлар клуби» рубрикаси остидаги материалда рентабелликка эришган нашрлардан бири «Социалистический Чирчик» газетасининг қайта қуриш мавзуини ёритишдаги тажрибаси ҳақида ҳикоя қилинади.

«Лауреатлар ҳақида ҳикоя қиламиз» рубрикаси остида берилган «Дадил ижод маҳсули» сарлавҳали материал эса Ўзбекистон Журналистлар союзи мукофотининг лауреати Ш. Қосимовнинг журналистик фаолиятига бағишланган.

«Эркин дунё матбуоти» рубрикаси остида Ғ. Ғафуров ва Р. Мирзаевнинг «Мен кашф этган Америка...» сарлавҳали мақолаларини ўқиш мумкин.

Журналда, шунингдек, 1988 йилги Бутуниттифоқ ижодий конкурслари ҳақидаги материал ҳам ўрин олган.

* * *

Журналга обуна бўлишга улгурмаган кишиларга шуни эслатамизки, обуна чекланмаган миқдорда ва исталган муддатга барча алоқа бўлимларида, «Союзпечать»нинг маҳаллий агентликларида кейинги ойлар учун ҳозир ҳам қабул қилинади. Обуна баҳоси: бир кварталга 90 тийин, ярим йилга 1 сўм 80 тийин, 8 ойга 2 сўм 40 тийин.

ҲАМ АСАЛ, ҲАМ ЗАҲАР

Американинг Тошкентдаги тугаган кўргазмасига доир

Кимга қандай, лекин менга «АҚШ ҳаётида информатика» виставкаси ёқди.

Компьютерлаш соҳасида улар биздан ўзиб кетишган, албатта. Лекин, масалан, шу мақола виставкадагига ўхшаш дисплейда ёзилмоқда. Ёзиб бўлиб, кнопкани боссак, мақола бир лаҳзада редакциянинг электрон ҳисоб машинаси орқали бир йўла ўнлаб газеталарга етиб боради. Бизнинг дисплейлар ҳам, ЭҲМнинг ўзи ҳам СССРда ёки қардош социалистик мамлакатларда ишлаб чиқарилган.

Биз педагогикага, медицинага, турмушга ЭҲМни тезроқ жорий этсак соз бўлур эди. Кўпроқ шахсий компьютерлар, программалар, видеотерминаллар, турли ахборот системалари керак. Уларга американиклар каби болаликдан кўникаверишсин. Бунинг учун техника тараққиётини жадаллаштириш лозим, экономикани қайта қуриш ҳам мана шунга қаратилган.

Тошкентдаги виставкани салкам 250 минг киши келиб кўрди, бу ерда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари бўлдилар. Агар мазкур экспозициянинг СССРда иш бошлаган пайтидан буён ҳисобланадиган бўлса, америкалик меҳмонлар айни бизнинг пойтахтимизда миллионинчи томошабинни табрикладилар. Бизга ҳақиқатан ҳам кўп қизиқарли нарсаларни кўрсатишди. Бунда бир «лекини» борки, уни ҳисобга олмаганда, биз АҚШ ҳаётидаги информатика тўғрисида тасаввур ҳосил қилдик. Ғам-ташвишни билмай, равнақ топаётган жамиятнинг ошкора пропагандадан иборат образини ташвиқ қилиш ана шу «лекини» эди. Буни тушунса ҳам бўлади: ўзларининг социал иллатларини намойиш қилиш учун СССРга келишмаганда. Муваффақиятлар осмондан тушмаганлиги кўрсатилганлиги яхши. Информатиканинг дастлабки куртаклари — эски «ундервуд» машинкасига, телефон аппаратига, арифмометрга ҳурмат билан назар ташлайсан, [illegible]ши. Булар ҳам ўша ёқда, [illegible]нинг нариги томонида [illegible]га келган. Буюк ин[illegible]: Белл (телефон), [illegible]лер (линотип), [illegible] (телеграф), ниҳоят, [illegible] бутун инсоният [illegible]лган Эдисоннинг [illegible]и кўрамиз. [illegible]лис мамлакат[illegible]ангина та[illegible] йўқ. У [illegible] вазифага: [illegible] ўтмишда [illegible]ини обра[illegible]иш вази-фасига ҳам хизмат қилди. Шу қўшни билан ё бирга ҳаёт кечирилади ёки атом алангасида биргаликда нобуд бўлинади.

Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида американикларга ажратилган павильон бутун дунё КПСС Марказий Комитети Бош секретари билан АҚШ президентининг бўлажак Москва учрашувидан дарак топган бир пайтда халқларимизни бир-бирига яқинлаштириш манфаатлари йўлида умуман чакки ишламади, деб ўйлаймиз. Стендлар олди гавжум, саволлар дўлдай ёғилиб турди, яхши тайёрланган гидлар билан жонли мулоқотлар, ҳатто баҳслар ҳам бўлди...

Тўғри, гидларнинг баъзилари ҳатто ҳаддан ташқари яхши тайёрланган кўринади. Шуниси ранжитди — бизларни ким, деб ўйлашаяпти?

Масалан, Жорж Ковачни олиб кўрайлик. Ажабланган томошабинлар неча марталаб виставка дирекциясига киришди: гид компьютерларни тушунмас экан, уларни кўрсатиш учун лоақал расмий равишда бўлса ҳам ҳақ олишадику, оддий саволларга жавоб қайтара олмайди, қолаверса жавоб қайтаришни унча истамайди ҳам. Унга ажабланмаса ҳам бўлади: унинг касби театр режиссёридир. Информатика бўйича мутахассис Жорждан симсиз телефонлар тўғрисида сўраган эди, бунга жавобан: вақтим йўқ, шошаётган бўлсангиз, бошқа экспонатлар олдига боринг, деган гапни эшитди. Ковач банд эди: қандайдир бир йигитга «Афғонистонга совет агрессияси» хусусида гап уқтираётганди. Тошкент алоқа институтининг доценти шахсий компьютерлар билан қизиққан эди, аммо Ковач шу пайтда одамларга Совет тузуми ёмону, Америка тузуми яхши, деб гапираётган эди. У доцентга: ёқмаса кетишингиз мумкин, ахир сизларда ошкораликку, деди. Американинг мақталган хизмати бунда панд берганлиги тасодифиймикан?

Тасодифий... бўлмаса керак... Гидларнинг совет кишилари билан қилган суҳбатлари мавзуидаги жиндаккина «назокатли иборалар» шу фикрга олиб келади. Даглас Смит, Абдулла Чиғатой, Жон Поммершайн, Габриель Шонфельд, Дан Барнетт ва бошқа кишилар унча мураккаб бўлмаган бештача идеологик найрангбозлик усулини қўлландилар: Афғонистон, «сиз камбағалу, биз боймиз», «сиздаги ошкоралик бир пул», «бизда эркинлик бору, сизларда йўқ»... Яна бир усулни ишлатдилар: улар компьютер текстни қандай босаётганлигини кўрсатиб, меҳмонга тарғибот мазмунидаги варақа топширдилар.

Бизга бўлган бундай ҳурмат даражасини айрим гидлар ҳам, уларни АҚШда ёллаганлар ҳам намойиш этдилар. Юқорида келтирилган фактлар ҳақида менга томошабинлар ва бизнинг фотомухбиримиз сўзлаб берди. Мана уларнинг шахсий таассуротлари.

Залнинг қоқ ўртасида «Крайслер» автомобили турибди. У жуда яхши машина. Қадди-қомати келишган ёш гид рус тилида жуда яхши гаплашади. Бу профессор Пол Илински экан. Жуда қизиқиб қолдик: нима сабабдан бу профессор бизга автомобилни кўрсатмоқда? Ёки у автомобиль фанлари профессоримикан?

Унга яқинлашиб суҳбатга қулоқ солдим. Йўғе, у автомобиль фанлари профессори эмас экан. Айтишига қараганда, Совет — Америка муносабатларини, марксизмни, умуман фалсафани ўрганган. Мана энди «Крайслер» ёнида туриб, ҳамжиҳатликка кўмаклашмоқда. Ундан: сизлар шундай машиналарни бизга экспорт қиласизларми, деб сўрашади. Йўқ, дейди у, экспорт қилмаймиз, ахир сиз ҳеч нима сотиб олмайсизку, бунинг учун валютангиз ҳам йўқ.

Бу қанақаси бўлди, деб ўйлаб қолдим. Профессор бўла туриб, уларнинг ўзлари ўз фирмаларига кўпгина машина ва товарларни бизга сотишни тақиқлаб қўйишганини билмас экан. Профессор энди иккинчи саволга жавоб бермоқда. Мен, ҳар қалай, Марксни ўз юртимда ўрганганман. Сизнинг университетингизда эса капитализмни ўрганишнинг иложи йўқ. Унга бир аёл савол берди: нега энди, ахир бизда кутубхоналар... манбалардан ҳамма бемалол фойдалана олади-ку... У бўлса, бунга шундай жавоб берди: сиз шундай мутахассис экансиз, бу сизга равшанроқдир.

Шундан кейин виставканинг энг гавжум жойига ўрнашиб олган профессор (ахир «Крайслер» автомобили ёнидан ким лоқайдлик билан ўтаоларди?) мени экспонатларга қараганда кўпроқ қизиқтириб қолди. Мен шу заҳоти у билан суҳбатлашиб турган одамлардан интервью ола бошладим. **В. Ҳасанов:** «Биз унга ёқмаймиз ва буни ўзи ҳам яшираётгани йўқ. Шундай экан, ана шунақа мезбонникида меҳмон бўлиш кўнгиллимикан?». **Ф. Уваркин:** «Ярим соатдан бери айланиб юрибман — компьютерлар ҳақида бирор оғиз гап йўқ. Бошдан-оёқ сиёсатвозлик». **О. Юдес:** «Биз гид Пол Илинскидан советларга қарши кўпгина сўзларни эшитдик». **М. Могилева:** «У сизлар билан биронта ҳам тинчлик битимига эришиб бўлмайди, деб айтди. Ахир, бу ғирт ёлғонку»...

Эҳтимол у профессордир, лекин қанақа профессор экан? Майли, уни, бир четга қўйиб турайлик. Умуман, виставка қизиқарли. Биз улуғ мамлакат тўғрисида, унда яхши нарсалар ҳам, ёмон нарсалар ҳам борлиги ҳақида билиб олдик, бунда яхши ният билан бошқа халқ ҳузурига келганда қанақа ишлаш кераклигини ва ўзини қандай тутиш лозимлигини ўрганиш мумкин.

«АҚШ ҳаётида информатика» экспозицияси мамлакатимиз бўйлаб бошқа томонга — Иркутск, Магнитогорск, Ленинград, Минск шаҳарларига йўл олади. Америкалик меҳмонларни юз минглаб совет кишилари билан янги-янги учрашувлар кутмоқда. Уларга умумий фаровонлик йўлида муваффақиятлар тилаймиз. Ўзбекистонда айтиш удум бўлиб қолганидек, — оқ йўл, сизларга!

Ю. КРУЖИЛИН,
ЎзТАГ мухбири.

● ҲАРАКАТ ХАВФСИЗЛИГИ УЧУН

МУҲИМ ВАЗИФА

Кўнгилсиз ҳодисаларнинг олдини олишда профилактика ишларининг аҳамияти катта. Бу муҳим ишга республика автомотоҳаваскорлар жамияти етарли эътибор бермаяпти. Натижада шахсий транспорт эгалари йўл ҳаракати қоидаларини кўпол равишда бузиб, кўнгилсиз ҳодисалар келиб чиқишга сабаб бўлишмоқда.

Автомотоҳаваскорлар жамиятга аъзо бўлган ҳайдовчилар томонидан содир этилган йўл-транспорти ҳодисалари атиги 5 ёки 6 процентни ташкил этади. Бундан кўриниб турибдики, шахсий транспорт воситалари ҳайдовчилари орасида профилактика ишларини кенг ривожлантириш, шахсий автомашина ва мотоцикл эгаларини жамият аъзолигига кўпроқ жалб этиш зарур.

Афуски, ҳозирги кунда республикадаги шахсий автомашина ва мотоцикл эгаларининг бор-йўғи 12 проценти жамият аъзолигига қабул қилинган, холос. Бунинг устига автомототранспорт эгалари ўртасида тарбиявий ишлар олиб бориш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Айниқса, Фарғона, Хоразм областларида жуда кўплаб авариялар шахсий машина ва мотоцикл эгалари томонидан содир этиляпти. Ушбу областлар автомотоҳаваскорлар жамиятларининг раҳбарлари бу ҳодисаларнинг сабабларини чуқур таҳлил қилиб, бундай кўнгилсиз воқеаларнинг олдини олиш учун шошилинч равишда тегишли чоралар кўришлари керак.

Умуман, область, шаҳар ва район автомотоҳаваскорлар жамиятлари бошланғич ташкилотлари ишини қайта қуриш, янги ташкилотлар тузиш, автомотоҳаваскорларни йўл ҳаракати қоидаларига қатъий амал қилиш руҳида тарбиялаш лозим.

Маълумки, транспорт ҳодисаларининг аксарияти транспорт воситаларини бошқарувчи шахсларнинг интизомсизлиги, уларнинг малакасининг пастлиги натижасида рўй беради. Шунинг учун ҳайдовчилар маҳоратини системали равишда ошириб боришга алоҳида аҳамият бериш зарур. Улар 30 соатлик қайта тайёргарлик программасини ўташлари керак. 1987 йилда 32 минг 610 киши шу программа бўйича қайта тайёргарликдан ўтказилди.

Аммо ўқув жараёнининг ёмон ташкил қилинганлиги, ўқитувчилар ва машина бошқаришни ўргатувчи мастерларнинг иши устидан етарли назорат ўрнатилмаганлиги сабабли ҳайдовчиларни тайёрлаш савияси ҳанузгача пастлигича қолмоқда. Бизнинг автомактабларимизда ўқишни битирган курсантларнинг атиги 44 процентигина ГАИ имтиҳонидан ўтмоқда, қолганлари эса қўшимча машғулотлар ўтказиш ҳисобига иккинчи ва ҳатто учинчи марта имтиҳон топширмоқдалар.

Яқинда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш комиссиясининг мажлисида бу масала муҳокама қилинди, автомотоҳаваскорлар жамиятининг бу соҳадаги иши қониқарсиз деб топилди.

Биз бу комиссиянинг кўрсатмаларига амал қилиб 1988 йил давомида автомактабларнинг ишини яхшилаш, автоҳаваскорлар ўртасида профилактика ишларини кучайтириш борасида тегишли тадбирлар ишлаб чиқдик. Ана шу тадбирларни амалга ошириш бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олишга хизмат қилиши шубҳасиз.

К. ЮРЧЕНКО,
Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги давлат автомобиль инспекцияси бошқармасининг ходими, милиция капитани.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги
НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

1 апрелда — БАЛЕТ КЕЧАСИ.

2 апрелда — М. Ашрафий номидаги Тошкент давлат консерваторияси опера студиясининг спектакли — ТРАВИАТА.

3 апрелда — АЛОВИДДИНИНГ СЕҲРЛИ ЧИРОҒИ (12.00), ИОЛАНТА (19.00).

7 апрелда — ФЛОРИЯ ТОСКА.

8 апрелда — экспериментал кичик саҳнада — ТЕЛЕФОН. ОДАМ ОВОЗИ (17.00), М. Ашрафий номидаги Тошкент давлат консерваторияси опера студиясининг спектакли — СЕВИЛЬЯ САРТАРОШИ.

9 апрелда — ОЛОВЛИ ФАРИШТА.

10 апрелда — ЭТИК КИЙГАН МУШУК (12.00), ДОН КАРЛОС (19.00).

12 апрелда — ЗЕБУННИСО.

13 апрелда — М. Ашрафий номидаги Тошкент давлат консерваторияси опера студиясининг спектакллари — ДЖАННИ СКИККИ, МОЦАРТ ВА САЛЬЕРИ.

14 апрелда — ОТЕЛЛО.

15 апрелда — КОППЕЛИЯ.

16 апрелда — КАРМЕН.

17 апрелда — ЭТИК КИЙГАН МУШУК (12.00), КОППЕЛИЯ (19.00).

19 апрелда — БОРИС ГОДУНОВ.

20 апрелда — М. Ашрафий номидаги Тошкент давлат консерваторияси опера студиясининг спектакли — СЕВИЛЬЯ САРТАРОШИ.

21 апрелда — ХИВА ОРДЕНИ.

22 апрелда — БАЛЕТ КЕЧАСИ.

23 апрелда — КАРМЕН.

24 апрелда — КОППЕЛИЯ (12.00), ЧИО-ЧИО-САН (19.00).

26 апрелда — РИГОЛЕТТО.

27 апрелда — М. Ашрафий номидаги Тошкент давлат консерваторияси опера студиясининг спектакли — ТРАВИАТА.

28 апрелда — ТОҲИР ВА ЗУҲРА.

29 апрелда — МАСХАРАБОЗЛАР.

30 апрелда — ОПЕРА ВА БАЛЕТ СОЛИСТЛАРИНИНГ КЕЧАСИ.

Билетлар театр кассасида соат 10 дан 20.00 гача сотилади. Танаффус — соат 14 дан 15.00 гача. Справкалар учун телефон: 33-90-81.

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ВА ЙЎЛЛАРИ ИНСТИТУТИ

сиртдан таълим олувчи студентларга қуйидагиларни

МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

ИМТИҲОН СЕССИЯСИ ҚУЙИДАГИ МУДДАТЛАРДА ЎТАДИ:

— 4 апрелдан 15 апрелгача — **ҳамма ихтисосликлар бўйича 2-курс;**

— 11 апрелдан 30 апрелгача — **ҳамма ихтисосликлар бўйича 5-курс.**

●

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ СТАДИОНИДА

СССР биринчилиги учун ўтказиладиган
ФУТБОЛ МАТЧЛАРИГА ТУШИШ УЧУН

АБОНЕМЕНТЛАР СОТИЛМОҚДА

Абонементлар навбатдан ташқари спорт лотереяларини сотиб олиш ҳуқуқини беради.

●

АЭРОФЛОТ ПАССАЖИРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Иркутск аэропорти реконструкция қилиниши муносабати билан
3722-РЕЙС БИЛАН УЧУВЧИ САМОЛЁТ
1 апрелдан 10 апрелгача
ТОШКЕНТДАН БРАТСККА ҚАТНАЙДИ, У ЁҒИГА ПАССАЖИРЛАР МАҲАЛЛИЙ РЕЙСЛАР БИЛАН ИРКУТСККА УЧАДИЛАР.

Ўзбекистон Гражданавиацияси бошқармаси ҳаво йўллари марказий агентлиги.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 31/III да **Этик кийган мушук** (12.00), **Тоҳир ва Зуҳра** (17.00).

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 31/III да **Шайтон ва муридлар.**

●

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Ўргатилган гамадриллар» аттракционининг томошалари** (10.30, 13.00, 16.00 да).

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги коллегияси, партия ва касаба союз ташкилотлари Андижон область сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи Ш. Б. Бегибоевга онаси

Холбу ШУКУРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети коллективи комитет раисининг ўринбосари В. А. Плотниковга рафиқаси

Любовь Александровна ПЛОТНИКОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Кинематографчилари союзи, республика Кинематографчилари уйи, «Киноцентр» Бутуниттифоқ ижодий ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон бўлими коллективлари Ўзбекистон Кинематографчилари союзи правлениесининг ижодий секциялари мудири С. Насриддиновга отаси

Насриддин ШАРАФҚОРИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Механика ва иншоотлар сейсмик мустаҳкамлиги институти коллективи физика-математика фанлари кандидати, катта илмий ходим О. О. Маҳмудовга онаси

Амина БОЛТАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

• Тингланг, томоша қилинг

[illegible]НИЕ

[illegible] минут». [illegible]га, худди [illegible] яхшироқ [illegible]асллари. [illegible]р. 11.30 — Тал[illegible] [illegible]изарала[illegible] [illegible]р. 16.10 [illegible]ектори. [illegible] — Ки[illegible]тфильм[illegible] [illegible]хази[illegible] [illegible]и ўр[illegible] [illegible]гача ва ундан катталар». 19.10 — Дунё воқеалари. 19.30 — К. Воробьев тақдири ва китоблари. 20.55 — Телетомошабин ҳамроҳи. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Эфирда музика.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — «Ҳилола» ансамблининг концерти. 9.40 — Илмий-оммабоп фильм. 11.10 — Испан тили. 11.40 — Ойдин вальс. Фильм-балет. 12.20 — «Хазиналар ороли». Бадиий фильм. 3-серия. 13.20 — Испан тили. 13.50 — Бу фантастик олам. 14.50 — Мультфильмлар. 15.25 — Янгиликлар. 15.35 — «Хирург Мишкиннинг кунлари». Бадиий фильм. 2-серия. 16.40 — Қизиқишларинг олами. 17.20 — Камалак. 18.35 — Янгиликлар. 18.45 — Ритмик гимнастика. 19.15 — П. И. Чайковскийнинг дирижёрлик репертуаридан. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Витим». Бадиий фильм. 23.40 — Янгиликлар.

31 МАРТ, ПАЙШАНБА.

●

УзТВ-I. 15.45 — Болалар учун фильм. 17.05 — Телефильм. 17.15 — Ёшлик. 18.05 — Рус тили—барчага. 18.35 — Мультфильмлар. 18.55 — Портретга чизгилар. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси олдидан. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Навоий наволари. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Оталар сўзи—ақлнинг кўзи». 23.30 — Эртага — премьера.

УзТВ-II. 19.40 — Спорт кинопанорамаси 20.25 — «Икковлон». Бадиий фильм. 21.00 — Кескин танқид остида. **Душанба:** 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Уйланган бўйдоқ». Бадиий фильм.

РАДИО

Биринчи программа. 8.30 — Концерт. 9.30 — Ш. Низомиддинов куйлайди. 9.45 — Советлар ва қайта қуриш. 12.10 — Ишчинома. 12.30 — Шахс экологияси. 13.00 — Малшн. 13.30 — «Самоцвети» ансамбли концерти. 15.30 — «Санъат байрами-88». 16.00 — Дўстлик маршрутларида. 18.15 — Совет кишиси чет элда. 18.30 — Ўзбекистонда болалар ва ўсмирлар музикаси Бутуниттифоқ ҳафталигининг ёпилиши ҳақида репортаж. 19.20 — Юность Узбекистана. 19.50 — Халқаро кундалик. 20.15 — Музика: муаммолар, мулоҳазалар, танқид. 21.10 — Элга хизмат — олий ҳиммат. 21.30 — Чорвадорлар учун концерт. 22.45 ЎзССРда хизмат кўрсатган артист О. Отажонов куйлайди. 23.00 — Оқшом тўлқинларида.

Редактор ўринбосари Т. НАЖМИДДИНОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. А. — 74. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12